MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 47 • december 2014 • letnik XII • ISSN -1581-7156

Svečani krst mošta na tradicionalnem martinovanju v organizaciji Vinogradniškega društva Beltinci

Vokalna skupina BeleTinke se je iz Prage vrnila trikrat zlata

Ob praznovanju 10. obletnice delovanja Zavoda za turizem in kulturo Beltinci je direktorica zavoda Elica Horvat podelila Zahvale za pomembno večletno pomoč, podporo in sodelovanje pri dejavnosti zavoda. Zahvale so prejeli: Milan Kerman, dr. Nikolaj Szepessy, Marjan Zver, Jožef Ferčak, Avgust Farkaš

Zlatoporočenci Društva ukpokojencev Beltinci: Tilika in Feliks Strehar, Elizabeta in Jože Kozlar ter Marija in Janez Marič

Z odprtja likovne razstave Franca Poredoša, grad Beltinci, 12.12.2014. z leve likovni kritik Mario Berdič, župan Milan Kerman, direktorica ZTK Beltinci Elica Horvat, avtor razstave Franc Poredoš in glasbenik Vlado Poredoš

Adventni tek letos poteka že drugič, tekmovalke in tekmovalci pa prihajajo iz vse Slovenije

Spoštovane in cenjene občanke in občani Občine Beltinci!

Leto 2014 se bliža h koncu. Adventni prazniki, ki nakazujejo prihod najlepšega časa med letom – BOŽIČA - so že zasijali v vsem svojem čaru. Naj vam iskrive pisane decembrske luči polepšajo vse drobne trenutke v mozaiku vašega vsakdana.
Želim vam obilo božjega blagoslova v teh prazničnih dneh, otrokom pa veliko radostnih trenutkov in veselja ob toplih domačih ognjiščih.
V novem letu 2015 naj bo vaš korak odmeven, vaša beseda pogumna, vaše življenje zdravo, ustvarjalno, srečno, radostno ter polno lepih doživetij.

Milan KERMAN, Vaš župan

Spoštovane občanke in občani, cenjeni bralci,

zadnji mesec v letu prinaša v naše domove tudi zadnjo letošnjo izdajo Malega rijtara. Ob pogledu na številne prispevke, ki smo jih prejeli v objavo za 47. številko, sem hvaležna vsem, ki so občinsko glasilo vzeli za svoje, tako bralcem kot člankopiscem.

Posebej pa bi se rada zahvalila članom uredniškega odbora za konstruktivno sodelovanje in občinski tajnici, gospe Lilijani Bežan za vso angažirano pomoč in podporo.

V štiriletnem mandatu, ki je za nami, je izšlo 22 številk Malega rijtara (in ne 26, kot sem pomotoma zapisala v prejšnjem uvodniku), ki so bile vsaka posebej izziv za kreativnost uredniškega odbora. Iskreno upam, da ste bili z rezultati našega dela zadovoljni in da smo opravičili zaupanje tistih, ki so nas imenovali.

Pričujoča številka prihaja v vaše domove tik pred božičnimi in novoletnimi prazniki, zato je tudi vsebinsko bogata in raznolika in upam, da vam bo v prijetno branje. Kar nekaj skupin in posameznikov iz naše občine je v tem času doseglo odmevne uspehe na svojem področju, za kar jim v imenu uredniškega odbora iskreno čestitamo. Živahno družabno in društveno življenje v naših krajih pa je skorajda že pregovorno, zato ne čudi, da je društvena rubrika tudi tokrat vsebinsko najbogatejša.

Ne gre prezreti tudi nekaj pomembnih obvestil in nasvetov, ki vam lahko olajšajo življenje, zato vas vabim, da Malega rijtara ne le prelistate, temveč tudi preberete. Zagotovo boste našli vsebino, ki se vas bo dotaknila.

Ob koncu pa še enkrat hvala cenjenim občankam in občanom ter vsem sodelavcem Malega rijtara za uspešno in plodno sodelovanje v tem štiriletnem mandatu, seveda pa vas tudi tokrat vabimo, da svoja razmišljanja in mnenja, ki se tičejo naše skupnosti, podelite s svojimi soobčani in da prispevke za 48. številko, ki predvidoma izide v začetku marca, posredujete do ponedeljka, **16. februarja 2015** v **elektronski obliki** (do 3500 znakov), **s komentarji k fotografijam** in navedbo avtorja ter v ustreznem **formatu**.

Za uredniški odbor
Simona Cizar
Odgovorna urednica

Mali rijtar
informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža stališča uredniškega odbora glasila.

uredniški odbor:
Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Genovefa VIRAG (namestnica odg. urednice)
Snežana BRAČKO, Ivan MESARIČ, Bojan VEREŠ

zbiranje materiala:
Lilijana BEŽAN in Občinska uprava

jezikovni pregled:
Zlatka HORVAT

fotografije:
Sandra KAVAŠ (naslovnica),
Arhiv Občine Beltinci, Arhiv ZTK Beltinci, Arhiv OŠ Beltinci, Arhiv Vrtec Beltinci, Arhiv DPM Beltinci, Arhiv ŠZ Beltinci, Jurij POPOV, Tina ZVER-VLAJ, Igor OSVALD, Jože ŠÖMEN, Zavod NEFIX, Marko VAVPOTIČ-Krater MEDIA, Boštjan ZVER, Bojan ZADRAVEC, Danilo LEBAR

grafično oblikovanje in priprava za tisk:
TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:
TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

december 2014

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno,
drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci,
Mladinska 2, 9231 Beltinci,
02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Vabimo vas na ogled

animiranega celovečernega filma

LEDENO KRALJESTVO

(Walt Disney)

Kulturni dom Beltinci

nedelja, 28.12.2014, ob 15. uri.

Ogled filma vam v veselem decembru podarja Občina Beltinci.

Naj čarobnost Ledenega kraljestva poteši otroško radovednost in radovednost otroka, ki se skriva v vsakem od nas.

Informacije: ZTK Beltinci, www.beltinci.net

Zavod za turizem in kulturo Beltinci, Občina Beltinci,
Turistično društvo Beltinci in Vinogradniško društvo Beltinci

prirejajo

Silvestrovanje na prostem z glasbeno skupino "HORIZONT"

Prireditev bo v sredo 31.12.2014 ob 22. uri v šotoru na grajskem dvorišču v Beltincih.

Vstop prost. Vabljeni!

Predstavitev projekta Bio Experience

V okviru projekta BIO Experience smo izvedli tudi delavnico za otroke

Projekt Bio Experience – Spodbujanje trajnostnega razvoja podeželja z novo turistično ponudbo integralnega produkta »Bio doživetje« – je čezmejni projekt držav Slovenije in Madžarske, ki je nastal kot produkt sodelovanja med 5 projektnimi partnerji z obeh strani meje. Skupna želja - prispevati k razvoju območja, kjer živimo in delujemo - nas je združila pri prepoznavanju potreb in potencialov ter spodbudila k razvoju konkretnih rešitev za navedeno območje. **Namen projekta Bio Experience je okrepiti razvoj ekoloških proizvodov, jih vključiti v turistično ponudbo obmejnega območja ter s tem spodbujati trajnostni razvoj podeželja.**

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Operativni program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Madžarska 2007–2013 v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja. Celotna vrednost projekta je 1.217.919,03 EUR, od katerih je ESRR sredstev 983.469,57 EUR, ostali del pa sta nacionalni ter lastni prispevek.

Projekt se izvaja na čezmejnem projektnem območju, ki zajema Pomurje in Podravje na slovenski strani ter županiji Vas in Zala na madžarski strani. Projektni partnerji smo Razvojna agencija Sinergija, Center za zdravje in razvoj Murska Sobota, Ekološki center Svit Pomurje, Celodin Zalai Alapítvány in Natúrpark.

Projekt je usmerjen k dolgoročnim rezultatom oz. trajnemu zagotavljanju turistične ponudbe in regionalnega razvoja. Ima regionalni razvojni in socialni značaj. Vanj smo namreč vključili tudi deprivilegirane ciljne skupine prebivalstva (prebivalci na podeželju, mladi, društva) ter temu prilagodili vsebine in način izvajanja. V obdobju trajanja projekta, od septembra 2011 do decembra 2014, smo na obeh straneh meje izvedli naslednje glavne aktivnosti:

- preko *700 ur različnih usposabljanj* za obstoječe in potencialne ekološke proizvajalce in gostince o ekološki pridelavi in predelavi ter o uporabi ekoloških izdelkov v gostinski ponudbi,
- *56 delavnic* za različne ciljne skupine, poleg tega pa smo izvedli še številne dogodke na šolah o ekološkem kmetovanju, ekoloških proizvodih in eko turistični ponudbi,
- vzpostavili *čezmejno turistično pot »Bio doživetje«* – tematska pot, ki povezuje različne ekološke ponudnike na obeh straneh meje, bogati turistično ponudbo ter prispeva k razvoju območja ob slovensko-madžarski meji,
- oblikovali *13 novih bio turističnih paketov* v čezmejni regiji, ki temeljijo na dolgoletni tradiciji, naravnih danostih regije in raznovrstni kulinariki,
- *številne študijske ekskurzije oz. oglede dobrih praks*,
- posneli *30 TV kuharskih oddaj* v madžarskem in slovenskem jeziku z recepti, ki so značilni za čezmejno območje,
- izdali *e-kuharsko knjigo na DVD-ju,*
- pripravili *tržno strategijo,* dvojezični dokument, ki na podlagi skupne raziskave čezmejnega področja, analize obstoječega stanja in smernic ekološkega razvoja oblikuje strategijo trženja in promocije integralnega turističnega produkta »Bio doživetje,
- izvedli *3 bilateralne posvete* na temo ekološkega kmetovanja in trženja,
- oblikovali *pilotne pakete bio prehrane*,
- vzpostavili *spletno stran projekta* www.bioexperience.eu,
- izvajali *promocijo projekta na različnih dogodkih* (sejmi, tržnice, lokalna praznovanja) in izdali *raznovrsten promocijski material* (zloženka o predstavitvi turistične poti »Bio doživetje«, info zloženka o ekološkem kmetijstvu in ekoloških pridelovalcih, vsakoletni stenski in žepni koledarji, brošura o projektu).

V okviru projekta smo vzpostavili tudi *dva Bio učna centra*, ki sta namenjena teoretičnim in praktičnim predstavitvam, delavnicam ter raznim srečanjem. Bio učni center na slovenski strani se nahaja v Renkovcih, poleg učilnice pa so tam urejeni tudi prostori za skladiščenje in logistiko izdelkov ekoloških kmetovalcev ter demonstracijska kuhinja, kjer bomo s pomočjo strokovnjakov predstavljali značilnosti in prednosti ekoloških izdelkov, različne načine priprave hrane iz ekoloških sestavin ter pravilne uporabe take hrane v vsakdanjem življenju. V okviru Bio učnega centra v kraju Szalapa na Madžarskem pa je vzpostavljen analitični bio laboratorij za brezplačne analize in meritve izdelkov ekoloških pridelovalcev.

Rezultati projekta se bodo odražali v povečanju števila ekoloških kmetovalcev, povečanju gostinskih ponudnikov ekološke hrane, večji turistični ponudbi z razvojem integralnega turističnega produkta »Bio doživetje«, v večji ozaveščenosti ljudi o zdravi prehrani in njeni uporabi v vsakdanjem življenju ter v povečanju števila vrtcev in šol s programom ekološke hrane. Z novo turistično ponudbo integralnega produkta »Bio doživetje« želimo dodati svoj doprinos k spodbujanju trajnostnega razvoja podeželja in regij programskega območja.

Nataša Sever
strokovna sodelavka
RA Sinergija

Projekt se sofinancira s sredstvi ESRR v okviru OP čezmejnega sodelovanja Slovenija-Madžarska 2007-2013.

Pravilno kurjenje z drvmi v lokalnih kurilnih napravah

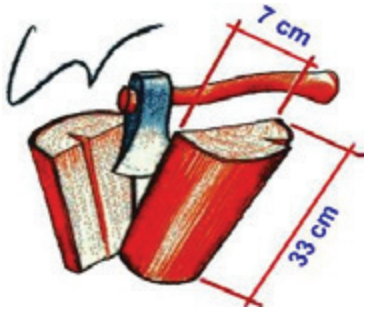
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Les je obnovljivi vir energije in z zgorevanjem v kurilnih napravah ne povečuje izpuste toplogrednih plinov, kar pomeni, da je z vidika CO_2 nevtralno gorivo. Pri zgorevanju lesa žal nastajajo tudi delci, ki so manjši kot 10 mikronov (PM10) in predstavljajo nevarnost za zdravje ljudi. Za male kurilne naprave je značilno, da imajo več kot 90 % mase delcev v izpustih manjših od 10 mikronov. Za doseganje pričakovane kakovosti zraka je treba znižati tudi izpuste PM10 iz kurilnih naprav. To še posebej velja v gosto poseljenih območjih, kjer so v celinskem delu Slovenije koncentracije delcev v času kurilne sezone pogosto previsoke.
Učinkoviti ukrepi za zmanjšanje emisij delcev PM10 so, poleg vgradnje primerne kurilne naprave z visokim izkoristkom, predvsem uporaba zračno suhih drv s primerno velikostjo polen, pravilna zakuritev in dodajanje drv v kurišče, pravilna regulacija zgorevalnega zraka in redno vzdrževanje kurilnih naprav.
Pri specialnih kurilnih napravah pa je treba paziti, da se z nepravilnim kurjenjem ne povečuje emisije dimnih plinov in s tem tudi ne izpustov delcev. Z nepravilnim kurjenjem se namreč lahko emisije CO in delcev povečajo tudi do dvajsetkrat. Prav tako se lahko zaradi nepravilnega kurjenja prepolovi izkoristek kurjenja in doseže vrednosti zgolj 40 %, pri kurilnih napravah z odprtimi kurišči pa tudi, kar ni v interesu uporabnika, niti ni v javno korist.

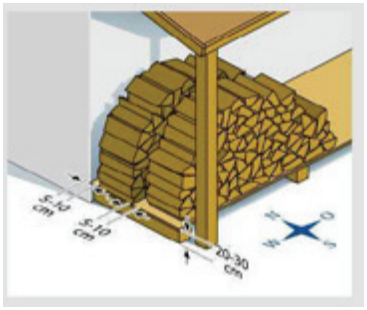
PRIPRAVA DRV ZA KURJENJE

V kurilnih napravah se lahko kuri le zračno suha drva, polena morajo biti primerne velikosti, kar dosežemo z naslednjimi ukrepi:

- Podiranje dreves in sekanje drv naj se opravi decembra ali najkasneje januarja, ko je vsebnost vlage v lesu najnižja.
- Najbolj primerna oblika polena je trikotnega preseka s stranicami približno 7 – 9 cm, oziroma z obsegom polena približno 21 – 25 cm. V primeru zelo malih kurišč kot so npr. v štedilnikih, se lahko velikost polena zmanjša in prilagodi kurišču. Tudi dolžina polen se prilagodi kurišču. Sicer pa se glede velikosti polen upošteva navodila proizvajalca kurilne naprave.
- Nasekana drva se zloži na podstavek, ki zagotavlja nemoteno gibanje zraka okoli drv, sušenje naj bo na sončni legi, drva naj bodo pokrita.

Slika 1; Polena naj bodo nasekana, okrogla polena so manj primerna za sušenje in kurjenje.

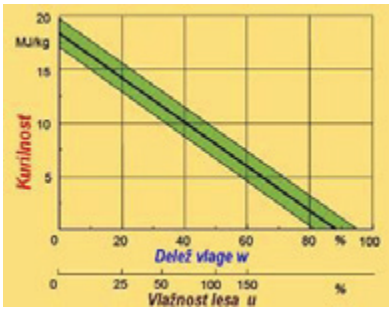

Slika 2; Nasekana drva sušiti zložena in z naravnim prezračevanjem, pokrita proti dežju, na sončni strani. (Vir: www.bosy-online.de)

- Priporočljiv čas sušenja drv iz smreke in topola je približno 1 leto, iz jelše, lipe, breze približno 1, 5 leta, iz bukve, gabra, sadnega drevja približno 2 leti, hrasta pa 2 do 3 leta.
- Drva, razen nekaterih vrst lesa, se lahko v dobrih pogojih sušenja posušijo tudi v obdobju enega leta, vendar je priporočljivo, da se v tem primeru vlažnost drv pred kurjenjem preveri z merilnikom vlage.
- Primeren delež vlage je med 8 in 17 %, idealna so drva z vlažnostjo približno 10 %, vlažnost drv nad 20 % je previsoka.
- Z dodajanjem bolj drobnih polen v kurišče se povprečna intenziteta zgorevanja in s tem toplotna moč kurilne naprave poveča, z dodajanjem debelejših polen pa znižuje. Tako predrobna kot tudi predebela polena pomenijo višje emisije dimnih plinov.
- Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav določa, da se v malih kurilnih napravah v bistvu lahko kuri le mehansko obdelan les.
- V malih kurilnih napravah je tako prepovedano kuriti prebarvan les (npr. stavbno pohištvo, pohištvo, izdelki iz iverke), kot tudi embalažo iz lesa (npr. zaboji za sadje, zelenjavo), papir (npr. karton, časopisi, pisarniški papir), embalažo pijač in hrane (npr. plastenke, vrečke, zamaščen papir) ali drugi gorljivi materiali (npr. blago, čevlji, plastika). S kurjenjem prepovedanih snovi se lahko močno poveča vsebnost toksičnih snovi, tudi dioksinov v delcih.

Slika 3; Zniževanje vlažnosti bukovih razcepljenih in nerazcepljenih drv v obdobju dveh let. (Vir: TFZ Bayern)

Slika 4; Odvisnost kurilnosti v MJ/kg od deleža vlage v drveh in vlažnosti drv. (Vir: TFZ Bayern)

ZAKAJ JE LES ZAHTEVEN ZA KURJENJE?

Pri kurjenju lesa je ključnega pomena upoštevati, da je večina gorljivih sestavin hlapnih, praviloma nad 60 %. Če les izpostavimo temperaturam zgorevanja, te hlapne sestavine izhlapijo, zato je treba zagotoviti, da tudi zgorijo. Zgorevanje hlapnih sestavin je vidno kot plamen. V kolikor te hlapne sestavine ne zgorijo (CO, C_xH_y), gredo z dimnimi plini skozi dimnik v okolico, kar pomeni zniževanje izkoristka pri

energetski izrabi lesa in tudi škodljive emisije, tudi delcev manjših od deset mikronov.
Povprečna sestava zračno suhega lesa – polen je C ≅ 40 %, H ≅ 5 %, O ≅ 35 %, W < 18 %, P < 1 %, ostalo < 1 %. Kurilnost zračno suhega lesa je približno 14 - 15 MJ/kg oziroma približno 3,8 do 4,2 kWh/kg.
Osnovno pravilo pravilnega kurjenja drv je, da se v kurišču doda le toliko polen, kot jih je potrebno za pokrivanje trenutne toplotne moči kurilne naprave. S tem se zagotovi, tako kot v primeru kurilnih naprav na pelete in sekance, da zgorijo tudi hlapne gorljive sestavine lesa.

PRIPRAVA KURIŠČA NA ZAKURITEV

Iz kurišča in pepelišča, če ga kurilna naprava ima, je treba pred ponovno zakuritvijo odstraniti pepel in morebitne druge ostanke zgorevanja. Še posebej je pomembno, da se očisti rešetka in reže za dovod zgorevalnega zraka. Pred zakuritvijo se odpre loputa za dovod zgorevalnega zraka, praviloma na maksimum. Preveri se tudi, ali je zagotovljen dovod zgorevalnega zraka in odvod dimnih plinov.

ZAKURITEV NA NALOŽENIH DRVEH – ZGORNJE ODGOREVANJE

V primeru lokalnih kurilnih naprav kot so peči, kamini ipd., če proizvajalec ne določi drugače, v kurišče ali na rešetko kurišča najprej naložite zračno suha polena. Naloži se od dva do štiri polena, več le v primeru, če to priporoča proizvajalec kurilne naprave. Polena naj bodo naložena križno, posebno še, če gre za kurišče brez rešetke in to kurišče omogoča. Če proizvajalec kurilne naprave priporoča vzporedno naložitev polen ali tudi večjega števila polen, je to v primeru kurišča z delitvijo zgorevalnega zraka na primarni in sekundarni del ali večje kurilne naprave, npr. krušna peč.
Na ta polena se križno doda najmanj štiri drobna polena dimenzij približno 3 cm x 3 cm in dolžine približno 20 cm ter lesno volno za podžig teh drobnih polen. Tako naložena drva se zakuri s prižigom lesne volne z vžigalico ali plinskim vžigalnikom.

Tako zakuritev imenujemo zgornje odgorevanje ali vžig na vrhu naloženih drv.
Zgorevanje je primerno, če je plamen svetle barve, v nobenem primeru naj ne bo temno rdeče ali celo temno rdeče s odtenki črne barve, niti v posameznih delih plamena. Če je plamen neprimerne barve ali ga celo ni, je treba odpraviti razloge za slabo zgorevanje. Če nam to ne uspe, se je treba posvetovati s strokovnjakom.

Zapiranje dovoda zgorevalnega zraka se opravi le v primeru, če je nujno potrebno omejiti toplotno moč oziroma temperaturo kurilne naprave. V primeru avtomatskega dovoda zgorevalnega zraka to opravi regulator zgorevalnega zraka.

Slike 5-8; Prikaz primerne zakuritve (Vir: TFZ Bayern)

ZAKURITEV POD DRVMI – SPODNJE ODGOREVANJE

Drugi način zakuritve, ki je v praksi bistveno bolj uveljavljen je, da se na rešetko oziroma kurišču najprej pripravi drobna drva za zakuritev in lesno volno za podžig in nato naloži polena za kurjenje. Število polen za kurjenje naj bo čim manjše, vsekakor pa ne polno kurišče, če gre za večje kurišče.

V tem primeru so po zakuritvi plamen in dimni plini vodeni skozi naložena drva, zato se v zelo kratkem času vžge vsa naložena količina drv. V kolikor je količina drv večja, praviloma zmanjka zgorevalnega zraka za zgorevanje tudi hlapnih snovi, kar pomeni, da hlapne gorljive snovi izhajajo iz kurišča skozi dimnik v okolico, ne da bi zgorele. V tem primeru gre ob slabem energetskem izkoristku tudi za povečano vsebnost CO, delcev itd.

Edina prednost takega načina kurjenja je, da se naložena drva zelo hitro vžgejo, in s tem doseže ogrevanje v najkrajšem možnem času, zaradi tega je tudi višja povprečna toplotna moč kurilne naprave.

Za izboljšanje takega načina kurjenje je priporočljivo, da se v kurišče nalaga le ena vrsta polen, oziroma eno ali dve poleni, več le v primeru večjih kurilnih naprav.

KOLIKO DRV IN KAKO PONOVNO NALOŽITI V KURIŠČE?

Ponovna naložitev drv po pogoreli naložitvi v takih kuriščih, ne glede na način odgorevnaja predhodne naložitve, je praktično sprejemljiv le na žerjavico, ki je že v kurišču, kar pomeni, da naslednja naložitev odgoreva po principu pregorevanja.

Ker je tak način tako z energetskega, okoljskega pa tudi finančnega razloga najmanj sprejemljiv, naj se za izboljšanje takega načina zgorevanja naloži v kurišče le toliko polen, kot je to potrebno za pokrivanje trenutne toplotne moči kurilne naprave, tudi v tem primeru eno ali dve poleni, oziroma največ eno vrsto polen, če gre za večje kurišče.

Zapiranje dovoda zraka se izvede le v primeru, če je treba znižati ali omejiti toplotno moč kurilne naprave, sicer je priporočljivo, da se toplotna moč regulira s količino dodanega goriva.

Slika 9; Pri ponovni naložitvi se praviloma doda eno ali dve poleni na žerjavico. (Vir: www.heimwerkerlexikon.selbermachen.de)

Slika 10; Toplotno moč se določi s količino dodanih polen, le izjemoma z regulacijo zrak. (Vir: www.heimwerkerlexikon.selbermachen.de)

KAKO RAVNATI S KURILNO NAPRAVO PO KONČANEM KURJENJU?

Po pogoreli naloženi količini goriva je primerno, da se zapre dovod zgorevalnega zraka in tako prepreči ohlajevanje kurilne naprave, posebno še, če gre za akumulacijsko kurilno napravo, kot je npr. krušna ali lončena peč.

Dovod zgorevalnega zraka v kurilno napravo, ko se le-ta ne kuri, naj bo zaprt, da se prepreči ohlajanje bivalnih prostorov in zniževanje bivalnega ugodja ter energetske učinkovitosti stavbe, posebno, če gre za kurilno napravo, odvisno od zraka v prostoru.

VIZUALNA PRESOJA KAKOVOSTI ZGOREVANJA

Kakovost zgorevanja se lahko strokovno določi le z meritvami (O_2, CO, NO_x, delci, $t_{dpl.}$, $q_{dpl.}$ itd.). Ker pa v praksi ni mogoče pričakovati stalne meritve kakovosti zgorevanja, lahko uporabnik primernost kurjenja oceni vizualno na naslednji način:

- z barvo plamena (primeren je svetel plamen, brez rdečih ali temnih delov),
- s sivostjo dima na izstopu iz dimnika (dim, ki je viden, razen pare, je neprimeren),

Slika 11; Temno rdeč plamen pomeni slabo zgorevanje lesa z veliko saj, CO ...

Slika 12; Zaželen je svetel plamen, ki pomeni dobro zgorevanje lesa. (Vir: Hausbau Ratgeber)

- z vsebnostjo goriva v pepelu (pepel naj bo svetlo siv, čim manj delcev oglja),
- z oblogami kurišča (kurišče, tudi morebitna šipa na vratih, naj bo svetlo, brez saj ali smol),
- z oblogami ostalih površin kurilne naprave in dimnika (brez saj in smol, malo pepela, ki naj bo le sivo-bele barve),
- katranske obloge v dimniku in posledično celo dimniški požar so posledica popolnoma nesprejemljivega zgorevanja.

Slika 13; Temnejši ali temen gost dim na vrhu dimnika je pokazatelj zelo slabega zgorevanja. (Vir: www.richtigheizen.at)

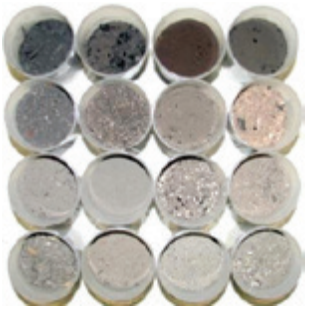

Slika 14; Svetel – neviden dim, razen pare, je pokazatelj dobrega zgorevanja, za strokovno presojo so sicer potrebne meritve emisij.

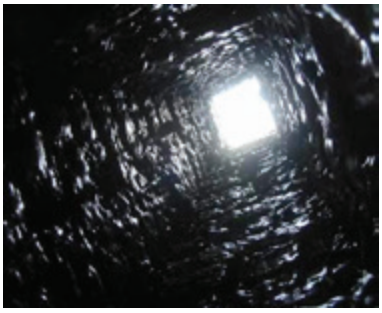
REDNO VZDRŽEVANJE KURILNIH IN DIMOVODNIH NAPRAV

Za čim boljše zgorevanje je treba kurilno napravo redno vzdrževati. Med ta dela štejemo:

- odstranjevanje pepela iz pepelišča in kurišča,
- redno čiščenje površin kurilne naprave, ki pridejo v stik z dimnimi plini, dimniškega priključka, dimnika in po potrebi zračnika (storitve javne dimnikarske službe),
- zamenjava morebitnih iztrošenih ali poškodovanih delov (kot npr. tesnila vrat, rešetka, šamotne obloge),
- zamenjava ostale morebitno poškodovane dele kurilne naprave.

Slika 15; Pepel svetlejše in sive barve ima manj ostankov lesa in je posledica boljšega zgorevanja (Vir: www.bioregio.info)

Slika 16; Katranske obloge v dimniku kot posledica zelo slabega zgorevanja zaradi vlažnih drv in nepravilnega kurjenja

DODATNE INFORMACIJE O KURJENJU

Dodatne informacij o kurjenju lesa, kurjenju v drugih vrstah kurilnih naprav, predvpisih o dovoljenih emisijah iz kurilnih naprav, omejitvah uporabe trdnih goriv, izvajanju storitev javne dimnikarske službe itd. so dostopne na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor www.mop.gov.si/. Informacije o pravilnem kurjenju so dostopne, tako tekstualno kot tudi z video posnetki, na spletnih straneh posameznih proizvajalcev kurilnih naprav in domačih ter tujih združenjih s tega področja.

Avtor: Jože Kaplar
Koordinacija: mag. Jože Jurša

Knjige prihajajo na štirih kolesih v našo občino tudi v letu 2015

"Branje osvobaja bralca
in ga prestavi od branja knjige k branju samega sebe in življenja na splošno."
(Gabriel Zaid)

Potujoča knjižnica iz Murske Sobote nas bo obiskovala tudi v letu 2015. Vsem želijo obilo užitkov ob prebiranju knjig in Vas pričakujejo na svojem bibliobusu.

URNIK BIBLIOBUSA V OBČINI BELTINCI za leto 2015

KS	VSTOPNO MESTO	DATUM	URA
GANČANI	pri vrtcu Gančani	12.01. in 26.01. 09.02. in 23.02. 09.03. in 23.03. 20.04. 11.05. in 25.05. 08.06. in 22.06.	10.00 do 10.40
LIPOVCI	pri vrtcu Lipovci	12.01. in 26.01. 09.02. in 23.02. 09.03. in 23.03. 20.04. 11.05. in 25.05. 08.06. in 22.06.	10.50 do 11.20
BRATONCI	pri trgovini	12.01. in 26.01. 09.02. in 23.02. 09.03. in 23.03. 20.04. 11.05. in 25.05. 08.06. in 22.06.	13.10 do 13.50
BELTINCI	pri Domu Janka Škrabana	12.01. in 26.01. 09.02. in 23.02. 09.03. in 23.03. 20.04. 11.05. in 25.05. 08.06. in 22.06.	14.00 do 14.50
BELTINCI	pri občini	12.01. in 26.01. 09.02. in 23.02. 09.03. in 23.03. 20.04. 11.05. in 25.05. 08.06. in 22.06.	15.00 do 16.30
BELTINCI	pri OŠ	13.01. in 27 01. 10.02 in 24.02. 10.03.in 24.03. 07.04. in 21.04. 12.05. in 26.05. 09.06. in 23.06.	07.15 do 07.50
MELINCI	pri vrtcu Melinci	13.01. in 27 01. 10.02 in 24.02. 10.03.in 24.03. 07.04. in 21.04. 12.05. in 26.05. 09.06. in 23.06.	08.10 do 08.40
BELTINCI	pri vrtcu Beltinci	13.01. in 27 01. 10.02 in 24.02. 10.03.in 24.03. 07.04. in 21.04. 12.05. in 26.05. 09.06. in 23.06.	08.50 do 09.30

IŽAKOVCI	pri vrtcu Ižakovci	13.01. in 27 01. 10.02 in 24.02. 10.03.in 24.03. 07.04. in 21.04. 12.05. in 26.05. 09.06. in 23.06.	09.40 do 10.10
DOKLEŽOVJE	pri osnovni šoli	13.01. in 27 01. 10.02 in 24.02. 10.03.in 24.03. 07.04. in 21.04. 12.05. in 26.05. 09.06. in 23.06.	10.20 do 11.00

GSM Bibliobusa: 041/382-895

Novo v Beltincih - brezplačna pravna pisarna

V soboto, 29. novembra 2014, je v prostorih Kulturnega doma Beltinci odprla svoja vrata brezplačna pravna pisarna Humanitarnega društva Pravo za VSE v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Beltinci in z Občino Beltinci. Brezplačna pravna pisarna je nadaljevanje uspešnega projekta brezplačnega pravnega svetovanja absolventov prava in mladih diplomantov prava preko istoimenskega spletnega portala pravozavse.si.

Komu je pisarna namenjena?
Brezplačna pravna pisarna je namenjena vsem občankam in občanom Občine Beltinci.

Kdaj je pisarna odprta?
Odprta je vsako soboto med 10.00 in 12.00 uro v prostorih Kulturnega doma v Beltincih. Vse morebitne spremembe glede delovnega časa pisarne bodo predhodno objavljene na spletni strani Krajevne skupnosti Beltinci in strani spletnega portala Pravo za VSE.

Kaj lahko pričakujem od svetovalcev v pisarni?
Vsaka stranka, ki se obrne po nasvet na brezplačno pravno pisarno, lahko pričakuje diskretno obravnavo njenega primera, seznanitev z ustrezno pravno podlago, sodno prakso in nenazadnje tudi z ustreznim predlogom rešitve.

Brezplačna pravna pisarna Humanitarnega društva Pravo za vse odslej tudi v Beltincih

Vse nasvete oz. odgovore stranka upošteva po lastni presoji. Stranka bo odgovor lahko dobila na licu mesta. V kolikor bi bilo vprašanje bolj kompleksne narave, se stranka o načinu prejema odgovora posvetuje s svetovalcem v pisarni.

Če za rešitev strankinega problema ne bo zadostoval nasvet, pridobljen v brezplačni pravni pisarni, bo stranka seznanjena z nadaljnjimi ustreznimi koraki (morebiti obisk odvetnika, ustreznega državnega organa, etc.).

Odgovornost svetovalcev brezplačne pravne pisarne
Vsak odgovor, ki ga stranka pridobi v brezplačni pravni pisarni, je v celoti informativne narave, i niti Humanitarnega društva Pravo za VSE niti svetovalcev **v ničemer pravno ne zavezuje.**

Humanitarno društvo
Pravo za VSE

V občini Beltinci obeležili svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč

Svetovni dan spomina na žrtve prometbih nesreč smo v občini obeležili v sodelovanju s krajevno skupnostjo Ižakovci in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Beltinci

V soboto, 15. novembra 2014, na predvečer SVETOVNEGA DNEVA SPOMINA NA ŽRTVE PROMETNIH NESREČ, smo se zbrali v Ižakovcih, kjer smo v poletnih mesecih uradno predali namenu opozorilni merilec hitrosti, da bi tako še bolj poskrbeli za varnost v prometu in se bo posledično zmanjšalo število žrtev prometnih nesreč.
V Občini Beltinci namenjamo veliko pozornosti varstvu vseh udeležencev v prometu, predvsem pa skrbimo za ozaveščanje mladih in najmlajših, da bi zrasli v odgovorne in strpne voznike in voznice.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Beltinci je v preteklem mandatnem obdobju opravil na tem področju veliko dela. Izvedel je prenekatere akcije, ki so odmevale širom občine, saj se zaveda, da je potrebno varnosti namenjati kar največ pozornosti. Sodelovanja z njimi se veselimo tudi v prihodnje.
Tega dne smo se na edinstven način spomnili vseh žrtev prometnih nesreč. Dan kot tak se sicer obeležuje od leta 1993, pobudnik pa je bila britanska nevladna organizacija Road Peace. Občini Beltinci se vsako leto pridruži zavod Varna pot, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in predstavniki Policije Murka Sobota, tako da lahko povemo, da je prireditev tudi v naši občini zdaj že tradicionalna.
V programu, ki smo ga pripravili, sta Tjaša Žižek in Živa Vidonja recitirali dve pesmi Toneta Pavčka, glasbenika Glasbene šole Beltinci Alen Baša in Boštjan Ozmec pa sta na trobentah odigrala francosko ljudsko pesem »Soyons gais«. Spremljal ju je mentor Bojan Bezjak. V programu so dve pesmi zapeli še ljudski pevci iz Ižakovcev.

Prisotnim je spregovoril župan, gospod Milan Kerman, vse udeležence prireditve pa je pozdravil tudi predsednik KS Ižakovci, kjer smo bili v gosteh, gospod Aleš Poredoš. Zahvalil se je Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Beltinci za namestitev opozorilnega merilca hitrosti, ki bo odslej brzdal hitre voznike in bo na ta način v vasi za varnost še bolj poskrbljeno. Župan gospod Milan Kerman je poudaril, da v občini v preteklem obdobju ni bilo prometnih nesreč s smrtnim izidom in da se stanje na tem področju izboljšuje, pa vendar je potrebno tej problematiki namenjati kar največ pozornosti. Prevelika hitrost je še vedno ena od glavnih »krivcev« nesreč na naših cestah. To potrjuje tudi slogan letošnje prireditve: »HITROST UBIJA! PREDVIDI SVOJO HITROST!« Zahvalil se je Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu za opravljeno delo.

S prižiganjem lučk, ki smo jih odložili pri ižakovski kapelici, smo se za trenutek zamislili in izrazili globoko spoštovanje in sočustvovanje vsem umrlim in njihovim svojcem. Nekako je smrt še vedno tema, ki se je izogibamo in o njej neradi govorimo. Pa vendar si smrt in življenje podajata nevidno roko, sta del vseh nas in ko to sprejmemo, je tudi življenje lažje.

Vsak od nas si mora prizadevati, da bo izgub in žalosti zaradi neprimerne vožnje na naših cestah čim manj. Potem bo tudi naše življenje lepše.

»Varno na vseh poteh vašega življenja.«

Lilijana Bežan

Naš kraj – naš ponos

Za naš lepši vsakdan je včasih potrebno zelo malo. Zadosti je že spoznanje, da to, kar nam je skupnega, moramo ohranjati, negovati in spoštovati. Če se znamo vprašati, kaj lahko sami storimo za svojo okolico, bomo našli tudi odgovore. Kjer je volja, je tudi moč. Tako smo stanovalci Poti ob Črncu v Beltincih stopili skupaj in prebarvali stari most, katerega prečka veliko pohodnikov, ki se podajajo na trim stezo ob potoku Črncu in Doblu. Potrebni material sta nam priskrbeli Komuna Beltinci in Občina Beltinci.
Naš namen je bil dosežen. Mogoče pa smo s svojim dejanjem spodbudili še koga, da nas posnema s podobno idejo in tako pripomore k lepši podobi kraja.

Leon Mihalič

Barvanje mostu čez potok Črnec

Plinko od Brežic do Maribora - na obisku tudi v Beltincih

Ali ste vedeli, da je zemeljski plin načeloma brez vonja, zato mu pogosto dodajo majhne količine vonljive snovi, da lažje zaznamo njegovo morebitno prisotnost v prostoru v primeru morebitnega puščanja na plinskih napeljavah? Ali pa, da je pred oddajo zemeljskega plina v plinovodno omrežje treba iz njega odstraniti nekatere moteče sestavine, predvsem višje ogljikovodike, vodo in ponekod tudi žveplo? Da je za izgorevanje 1 m^3 zemeljskega plina potrebnih 10 m^3 zraka? Da so največji porabnik zemeljskega plina v svetu Združene države Amerike? Da zemeljski plin uporabljamo že več kot stoletje?

Vse te zanimivosti podaja učencem širom Slovenije prikupni Plinko, ki pod okvirom istoimenskega projekta medijsko - založniške hiše Energetika.NET in družbe Geoplin osnovnošolcem predstavlja svojo računalniško igrico www.igrica-plinko.si. Tako je Plinko malo pred novoletnimi počitnicami obiskal tudi Beltince, natančneje tamkajšnjo osnovno šolo in vrtec.
Po tem, ko so se otroci pomerili v igranju Plinkove računalniške igrice, jih je pozdravil tudi pravi Plinko, nad katerim so najmlajši najbolj navdušeni. Z njim so se poigrali in celo zaplesali – prav tako navdušeni kot njihovi mlajši prijateljčki, ki jih je Plinko obiskal v vrtcu. Vrtčevski otroci so ob Plinkovem obisku najprej poslušali njegovo zgodbico iz knjigice o Plinkovem rojstvu in poslanstvu, nato pa so se igrali igrico »Postani Plinko«, v kateri so se plazili po otroškem tunelčku, na koncu pa jih je, prav tako kot osnovnošolce, presenetil tudi sam Plinko. V nekaterih vrtcih Plinka že dobro poznajo, saj so lani sodelovali v Plinkovem likovnem natečaju, v katerem so najboljši prejeli za kar tisoč evrov didaktičnih igrač, tolažilne nagrade pa so bile eko knjige Energije doma. Vsak sodelujoči zavod je prejel v dar tudi knjigico Plinko.
Plinko je svoje obiske vrtcev in šol začel po tem, ko je v začetku jeseni dobil tudi svojo računalniško igrico www.igrica-plinko.si – ta je bila premierno predstavljena na letošnjem Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju. V vsakem zavodu, ki ga obišče, pušča tudi svoje pobarvanke z didaktičnimi izzivi.
Do novoletnih počitnic je Plinko obiskal že 40 šol in 40 vrtcev, skupaj pa bo do konca projekta obiskal kar sto zavodov, in to v vseh slovenskih regijah. Plinka so tako gostili že v Brežicah, Novem mestu in Trebnjem, v Trbovljah, Borovnici, Ljubljani, Lukovici oz. Krašnji, v Vodicah in na Ptuju, v Markovcih, Beltincih in Mariboru. Kot se za december spodobi, pa je razveselil tudi otroke iz socialno ogroženih družin na prednovoletnem druženju na Centru za socialno delo Šiška, pozabaval pa se je tudi na otvoritvi Srečne hiše za otroke v Lukovici pri Domžalah, kjer je dobil tudi čisto svojo Plinkovo igralnico.

Poigrajte se s Plinkom tudi sami!
www.igrica-plinko.si

Za dodatne informacije o projektu Plinko: Alenka Žumbar Klopčič, alenka.zumbar@energetika.net, 031 673 236

Bivajtrajnostno

Energija doma
Energetika.NET d.o.o.

Tradicionalni slovenski zajtrk obeležili tudi v občini Beltinci

Že najmlajše uvajamo v zdrav način prehrane, v katero sodi tudi slovenski med

V petek, 21. novembra 2014, je po šolah in vrtcih širom Slovenije potekal TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK.

Tudi v Občini Beltinci, kjer deluje Čebelarsko društvo Beltinci, so se, kot že vsako leto, potrudili in v šolske in vrteške hrame vzgoje in učenosti prinesli kar nekaj različnih vrst domačega medu, saj se zavedajo, kako zdrav je. Naše mlade, predvsem pa najmlajše, je potrebno navajati na to, da ga bodo vključili v svojo vsakodnevno prehrano. Čebelarska zveza Slovenije (vanjo je vključeno tudi naše društvo) je na svojih straneh zapisala: citiram: »Slovenci smo že od nekdaj narod čebelarjev. Smo edina članica Evropske unije, ki je svojo avtohtono čebelo zaščitila, kar pomeni, da se pri nas ne sme gojiti čebel drugih ras. Poglavitna naloga čebel je opraševanje rastlin, s čimer omogočajo obstoj življenja na našem planetu, narava pa čebele nagrajuje z medičino, iz katere proizvajajo med. Ker pa čebele prinesejo več kot porabijo, jim čebelar odvzame presežek medu in ga uporabi za lastno prehrano. Med je odlično hranilo. Zelo je uporaben tudi v kulinariki, saj živilom daje posebno aromo. Slovenski čebelarji pridelujemo kakovosten in varen med. Nad pridelavo se vrši interni nadzor, čebelarimo v skladu s smernicami dobrih higienskih navad v čebelarstvu, ki so osnovane na načelih sistema HACCP.«

Štefan Šemen, predsednik Čebelarskega društva Beltinci, je skupaj s praporščakom društva, gospodom Alimom Huskičem, ter županom Občine Beltinci, Milanom Kermanom, obiskal vrtec in osnovno šolo. Na obisku se jim je pridružila tudi predstavnica Nacionalnega veterinarskega inštituta Murska Sobota, gospa Lidija Matauš, ki je po profesiji veterinarka za čebele, kar je otroke še posebej pritegnilo. Povedala jim je, da tudi čebelice boli želodček in da jim rada pomaga, da potem spet vesele preletavajo cvetke in pridno nabirajo med.

Tradicionalni slovenski zajtrk vključuje med, namazan na kruh z maslom, domače mleko in jabolko. Otroci v Vrtcu Beltinci so obiskovalce zelo lepo sprejeli, bili so zvedavi, radovedni, zelo samozavestni, veliko pa že vedo o medu in mleku. Zelo so se trudili, ko so sami mazali kruh z medom, z zanimanjem pa so opazovali tudi nas starejše, kako smo to počeli.

V Osnovni šoli Beltinci so nas v jedilnici pozdravili učenci nižje stopnje, ki so poskušali med različnih okusov. Zelo zanimiva sta bila vsem ajdov in hojin med, saj sta edinstvenega okusa in tudi med najboljšimi. Pri njih deluje tudi čebelarski krožek, ki ga vodi predsednik Čebelarskega društva Beltinci, Štefan Šemen. Učencem so bile na voljo tudi brošurice in zgibanke o medu.

»Drugo leto se spet vidimo!« je bil pozdrav ob slovesu, ko smo odhajali. Upamo in želimo, da bo med v vsaki družini večkrat na jedilniku za zajtrk, saj je MED ZLATO, ki veliko dobrega da in prežene marsikatero bolezen.

Lilijana Bežan

RAZVOJNA AGENCIJA SINERGIJA DEVELOPMENT AGENCY

Storitve za podjetnike

Izvajanje osnovnih svetovalnih storitev, povezanih z zagonom, poslovanjem in razvojem podjetij ter osnovno svetovanje potencialnim podjetnikom

★

Brezplačno izvajanje postopkov za samostojne podjetnike in gospodarske družbe

(registracija s.p., ustanovitev d.o.o., izpis iz poslovnega registra, prijava davčnih podatkov, prijava oseb v osebna zdravstvena zavarovanja, prijava prostega delovnega mesta,…itd.)

★

Informiranje ter posredovanje raznih informacijskih paketov z vsebinskim poudarkom na aktualnih javnih razpisih

(za vključitev v mrežo uporabnikov podpornih storitev pošljite mail na: jozica@ra-sinergija.si)

★

Priprava poslovnih načrtov, prijav na javne razpise

★

Pokličite nas / obiščite nas!

Kontakti: Telefon (02) 538-13-50,

Jožica Toplak, jozica@ra-sinergija.si, Jasmin Kukec, jasmin@ra-sinergija.si

ali se osebno zglasite pri nas na Razvojni agenciji Sinergija, v Martjancih 36.

NOVICE – OBVESTILO ZA OBČANE IN OBČANKE OBČINE BELTINCI

Saubermacher & Komunala

S 1.12.2014 IDENTIFIKACIJA POVZROČITELJEV ODPADKOV V ZBIRNEM CENTRU S POMOČJO ČRTNE KODE

Obveščamo vas, da bomo s 1.12.2014 v vašem zbirnem centru začeli izvajati identifikacijo povzročiteljev odpadkov s pomočjo črtne kode. In kako ta sistem deluje? Povzročitelj odpadkov se bo ob prihodu v zbirni center identificiral s pomočjo črtne kode, ki se nahaja na odrezku položnice. **Iz odrezka zadnjega računa bo skrbnik zbirnega centra odčital črtno kodo** in na ta način preveril, če je gospodinjstvo vključeno v organizirano zbiranje odpadkov in s tem upravičeno do uporabe zbirnega centra.

S 1.1.2015 NOV DELOVNI ČAS ZA STRANKE NA SEDEŽU PODJETJA SAUBERMACHER - KOMUNALA

S 1.1.2015 uvajamo delovni čas, prijaznejši strankam. Na sedežu podjetja, na Noršinski ulici 12 v Murski Soboti, nas boste lahko obiskali ali poklicali v **sredo med 7.00 in 16.00** uro ter v **petek med 7.00 in 14.00** uro. Ob **ponedeljkih, torkih in četrtkih** bomo še naprej dosegljivi **med 7.00 in 15.00** uro.

mag. Klaudija Šek Škafar
vodja ravnanja z odpadki

ŠPORTNA ZVEZA BELTINCI

RAZPISUJE

ZIMSKO LIGO V MALEM NOGOMETU 2015

KATEGORIJE:

- ČLANI
- VETERANI (nad 35 let)
- ŠOLARJI (krajevne skupnosti)

PREDVIDEN PRIČETEK: nedelja, 11.1.2015

ROK ZA PRIJAVE: vključno do **4.1.2015**
Prijave poslati po pošti na naslov:
Športna zveza Beltinci, Mladinska 2
ali na email: **info@sz-beltinci.net**

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ ŠPORTNE ZVEZE BELTINCI

Vsem klubom, športnim društvom in športni javnosti občine Beltinci

ŠPORTNA ZVEZA BELTINCI z namenom popularizacije športne dejavnosti
in nagrajevanjem naporov in dosežkov društev in klubov objavlja

Javni razpis za nominacijo športnice leta, športnika leta, najperspektivnejše športnice ali športnika, športne ekipe leta, zaslužnega športnega delavca(ke) za organizacijsko delo in športnega delavca(ke) za življenjsko delo. Nominacije se zbirajo za leto 2014.

V izboru lahko sodelujejo športniki, ki tekmujejo in trenirajo v klubih in društvih, registriranih v občini Beltinci, lahko pa tudi v klubih in društvih izven občine, vendar so občani občine Beltinci.

Sodelujejo lahko tudi športna društva ali klubi, registrirani v občini Beltinci, športni delavci(ke) za organizacijsko delo na področju športa v občini Beltinci ter športni delavci za življenjsko delo v športu.

Športne klube, društva in športno javnost pozivamo, da predlagajo kandidate za priznanja.
Ob predlogih predložite kratko obrazložitev in dosežene rezultate.

Rok za oddajo pisnih predlogov je **16. 1. 2015**.
Obrazca za prijavo najdete na spletni strani
Športne zveze Beltinci www.sz-beltinci.net.

Predlog pošljite po navadni pošti na naslov:
Športna zveza Beltinci, Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci
Elektronsko verzijo pošljite na e-naslov:
info@sz-beltinci.net

PREDSEDSTVO ŠPORTNE ZVEZE BELTINCI

TD Bratonci & TD Dobrovnik & TD Renkovci

v nedeljo,11. januarja 2015, organizirajo

13. TRADICIONALNI JANEZOV POHOD

NA RELACIJI

BRATONCI – DOBROVNIK

Bratonci-Gančani-Renkovci-Dobrovnik
Dolžina proge: 12 km

ŠTART:
Pred vaško-gasilskem domom v Bratoncih ob 9.00 uri.

CILJ :
Kulturni dom v Dobrovniku.

- Priporočeni prostovoljni prispevek vsakega udeleženca je 6 EUR za odrasle, 4 EUR za dijake in študente.
- Vsak udeleženec mora na poti upoštevati cestno-prometne predpise in sodeluje na lastno odgovornost.
- Po prihodu na cilj bo pogostitev in družabno srečanje v vaško-gasilskem domu.

Informacije: TD Bratonci, tel.: 02/54-21-215 ali GMS:041-922-648
Horvat Elizabeta, GMS: 041-349-927
PRIDRUŽITE SE NAM !

Zavod za turizem in kulturo Beltinci – nadgradnja lokalne kulture in turizma

Otok ljubezni je z leti postal središče mürske ljudske kulture

Ko smo v Ižakovcih na Otoku ljubezni postavljali zametke mürske ljudske kulture (tukaj mislim na oživljanje izročila reke Mure, predvsem büjraštva in opravila z lanom – tudi pod okriljem büjraških dnevov) in ko smo se lotevali še plavajočega mlina, smo si začeli zastavljati tudi vprašanje, kako nove vsebine ne samo obdržati, ampak jih nadgraditi in kvalitetneje ponuditi obiskovalcem. Zgodilo bi se namreč lahko in se je že dogajalo, da so zamisli na lokalni organizacijski ravni ostajale neudejanjene. Iz omenjenega razloga smo bili Ižakovčarji nedvoumni zagovorniki ustanovitve zavoda s področja kulture in turizma. Ta je v svojih desetih letih obstajanja, ob aktivni vlogi KS, društev v vasi in krajanov, s svojim višjim organizacijskim pristopom izpolnil naša pričakovanja. Seštevek vsega je ustvarjen renome otoka z vsebinami – v lokalnem, nacionalnem in čezmejnem smislu.

V letih 2010/14 je büjraška iniciativa skupaj z zavodom odprla novo obliko dejavnosti. Pod zavodovim okriljem in v sodelovanju s stroko je aktivno vstopila v sooblikovanje naravnega prostora reke Mure. S projekti, ki smo jih izvajali skupaj s Fakulteto za strojništvo v Ljubljani in pod vodstvom Ižakovčarjev, prof. Alojza Poredoša in prof. Braneta Široka, smo na področju obnovljivih virov energij s poudarkom na reki Muri našli trajnostne razvojne priložnosti, lotevajoč se posodabljanja našega plavajočega mlina, ki bi ob mletju proizvajal še električno energijo. Tak bi bil turistično privlačnejši in ekonomsko učinkovitejši. Odpiral bi nova delovna mesta, obenem pa se zoperstavljal agresivnim hidroenergetskim posegom na Muri - elektrarnam.

Povedano v enem stavku: brez domačih društvenih aktivnosti in vložka krajanov ni pristnih lokalnih vsebin. Samo z višjimi organizacijskimi nivoji se omenjene destinacije ponesejo v širši nacionalni in čezmejni prostor.

Prav to slednje je v desetih letih delovanja uspelo Zavodu za turizem in kulturo Beltinci, pod vodstvom njegove direktorice Elice Horvat s sodelavci.

Tine Mlinarič

Ob 10. jubileju Zavoda za turizem in kulturo Beltinci

Zavod za turizem in kulturo Beltinci je bil ustanovljen 23. julija 2004 na podlagi odloka, ki ga je sprejel Občinski svet Občine Beltinci, za razvoj, promocijo in trženje ponudbe na področju turizma in kulture v občini Beltinci. To je datum, ko je bil odlok objavljen v Uradnem listu. Priprave na ustanovitev zavoda so potekale že prej.

Da je do ustanovitve zavoda prišlo, gre gotovo največja zasluga tedanjemu županu Milanu Kermanu, ki je prisluhnil najprej društvom na področju turizma in kulture, ki so izražala željo po večjem medsebojnem povezovanju in koordinaciji dela.

Prav tako je takrat obstajala velika potreba po ureditvi razmer na *Otoku ljubezni* ter načrtnem pristopu k njegovemu nadaljnjemu razvoju. Dodaten in prav tako pomemben razlog za ustanovitev zavoda je bilo tudi prepričanje, da bo občina skupaj z zavodom uspešno pripravljala projekte in jih prijavljala na javne razpise, ki jih je bilo takrat vedno več.

Iz potreb in realnih možnosti razvoja na področju turizma in kulture se je tako v nadaljevanju oblikovala tudi dejavnost zavoda.

V letnih programih delovanja zavoda smo ves čas dajali prioriteto društvenim dejavnostim, ki so skozi leta postala nepogrešljiv partner zavoda in tako danes skupaj soustvarjamo bogato dejavnost zavoda in društev.

S snovanjem in pripravami projektov smo začeli takoj ob ustanovitvi in že takoj uspeli s projektom *Zakladnica panonskega podeželja*. S tem čezmejnim projektom smo med mnogimi aktivnostmi, ki so bile izvedene, opremili tudi prostore v gradu tako, da smo se v letu 2005 lahko vanje preselili. S tem je bila zagotovljena tudi informativna dejavnost, saj v gradu, kjer je sedež zavoda, ves čas deluje tudi Turistično - informativna pisarna.

Leta 2005 smo se že tudi dogovorili za upravljanje izletniške točke *Otok ljubezni*. Z občino in Krajevno skupnostjo Ižakovci smo vzpostavili dober model sodelovanja. O tem govori podatek, da smo ob prevzemu upravljanja beležili 5.000 obiskovalcev, številka obiskovalcev pa se je nato iz leta v leto povečevala, tako da zadnja leta beležimo letno okrog 50.000 obiskovalcev.

Ves čas smo izboljševali ponudbo na otoku in vsa pridobljena sredstva s

trženjem otoka namenili v njegov nadaljnji razvoj. Pri tem je pomemben tudi prispevek Krajevne skupnosti Ižakovci, ki je prav tako vlagala lastna sredstva in z lesenimi objekti lično uredila notranjost otoka.
Večji delež finančnih sredstev smo v zavodu skupaj z občino in partnerji uspeli pridobiti iz projektov. Z lastnimi finančnimi sredstvi in sredstvi iz projektov smo ponudbo v Občini Beltinci znatno izboljšali.

Uredili smo 3 razstavne zbirke:
- *Zgodovina zdravstva v Pomurju* v beltinskem gradu
- *Bujraštvo na reki Muri* v *Brežni hiši* na *Otoku ljubezni*
- Spominsko sobo Ivanu Jeriču v Dokležovju

Med večjimi pridobitvami izpostavljamo:
- *Otok ljubezni* - *Brežna hiša,* ki nudi prostore za stalno razstavo, trgovino, skladišče in turistično informativno pisarno, novi brod (izdelan na podlagi dokumentacije, pridobljene v projektu *Mlinarska pot*), pokrito kurišče za *bujraško malico*, lesena otroška igrala, most čez rokav reke Mure, novo mlinsko kolo, *tkalska delavnica.*
- Lipa - *Cimprana hiša* s celotno notranjo opremo in opremo dvorišča z novim gospodarskim poslopjem - *gümlo*, vodnjak na ključ.
- Kolesarska postojanka v Dokležovju, posvečena prvemu mostu čez reko Muro v Dokležovju.
- Obnovljen vaški vodnjak v Lipovcih, postavljene informacijske table po skoraj vseh krajevnih skupnostih, brod na Muri smo selili kar dvakrat – v Ižakovcih in na Melincih v *Ciglarsko naselje,* kjer smo postavili tudi informativni pano *Ciglarstvo na Melincih.*
- Razstava na prostem *Zgodba o kolesu v* beltinskem parku – trenutno 4 postavljene replike starih koles (Društvo starodobnikov – ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci).

Z razvojem ponudbe je rasla tudi dejavnost zavoda na področju promocije. Veliko časa in sredstev smo namenjali za tiskana promocijska gradiva (katalogi, zloženke, koledarji prireditev, stenski koledarji, turistična karta, vodniki, zborniki, monografije ipd.), za predstavitve na sejmih in v večjih krajih po Sloveniji in tujini. Izdelali smo promocijske filme *Bujraštvo na reki Muri*, *Boj proti trahomu v Pomurju*, *Prekmurska Cimprana hiša*, *Mlinarstvo na Muri, Znamenitosti Občine Beltinci,* organizirali smo številne strokovne

Zavod za turizem in kulturo Beltinci je 10. obletnico delovanja obeležil z dogodkom v Kulturnem domu Beltinci v petek, 21.11.2014. V programu, ki ga je povezoval Milan Zrinski, so obiskovalce nagovorili dr. Nikolaj Szepessy, predsednik upravnega odbora ZTK Beltinci, Elica Horvat, direktorica ZTK Beltinci in Milan Kerman, župan Občine Beltinci. V zabavnem programu so nastopili Marko banda, Moira in Urh ter Tjaša Šimonka. Ob prijetnem kramljanju in bogati pogostitvi so številni udeleženci dogodka obujali spomine na 10-letno delo tudi z ogledom projekcije fotografij na velikem platnu

ekskurzije ipd.
Stalno smo imeli tudi močno medijsko podporo, tako v lokalnih kot nacionalnih medijih.
Organizacija in sodelovanje pri organizaciji različnih prireditev in dogodkov je bila prav tako stalnica v delovanju zavoda. Prireditev je bilo veliko, od pustovanja, predbožičnega sejma, Miklavževanja, pohodov ob dnevu Zemlje, odprtij lova s sokoli, silvestrovanj …, do kulturnih dogodkov (gledališke predstave, koncerti, projekcije filmov, razstave, literarni večeri …), svečanih odprtij vseh pomembnejših pridobitev, delavnic, simpozijev, strokovnih seminarjev, posvetov, …
Sodelovali smo pri mnogih pomembnih sprejemih visokih gostov, pri zahtevnih pripravah dveh državnih proslav v Beltincih ob prazniku Združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, 7. Svetovnem festivalu praženega krompirja v Lipi, Državnem mladinskem gasilskem tekmovanju v Lipovcih, pri organizaciji Mednarodnega spusta murskih ladij sodelujemo že vsa leta, kot tudi pri vseh večjih prireditvah, ki jih organizirajo društva in organizacije v občini Beltinci.
Z organizacijo in prodajo turističnih aranžmajev se v zavodu ukvarjamo že od vsega začetka. Veliko je bilo organiziranih izletov po Prekmurju in Prlekiji. Ves čas smo v izlete v največji možni meri vključevali tudi ponudbo Občine Beltinci.
V tržno dejavnost spada tudi trgovina, ki jo imamo na *Otoku ljubezni* in od leta 2013 tudi v *Cimprani hiši*. Tržna dejavnost predstavlja v našem zavodu večinski delež prihodkov in nam dejansko omogoča vlaganje v razvoj ponudbe in izvajanje vseh dejavnosti na področju javnih storitev.
V desetih letih smo v zavodu za opravljeno delo prejeli številna priznanja, plakete in zahvale. Omenimo naj le plaketo Pomurske turistične zveze v letu 2008 *Za prispevek k razvoju turizma v Pomurju* in priznanje *Naša Slovenija 2012* za ohranjanje kulturne dediščine v Občini Beltinci, slovenskega gibanja Kultura-Natura.

V 10-ih letih smo v občini Beltinci skupaj z Občino Beltinci, Krajevnimi skupnostmi, društvi na področju turizma in kulture, drugimi društvi, organizacijami in mnogimi posamezniki ustvarjali čudovite zgodbe, dogodke in zanimivo ponudbo.
Vsem se v imenu Zavoda za turizem in kulturo Beltinci iskreno zahvaljujem za sodelovanje, podporo in pomoč.

Direktorica ZTK Beltinci
Elica Horvat

Priznanje Pomurske turistične zveze prejela turistična društva iz občine Beltinci

Pomurska turistična zveza je na 19. Srečanju pomurskih turističnih delavcev 9. decembra 2014 v Hiši penin Frangeš podelila priznanja na področju turizma. Med dobitniki priznanj so tudi turistična društva iz Občine Beltinci: Turistično društvo Lipovci, Turistično društvo Bujraš Ižakovci in Turistično društvo Lipa. Vsa društva so prejela priznanja ob letošnjih jubilejih.

Turistično društvo Lipovci je bilo ustanovljeno 23. 5. 1994. Letos obeležujejo **20 let neprekinjenega delovanja**.

Ves čas svojega delovanja društvo usmerja aktivnosti na področje urejanja kraja in spodbujanja zdravega načina življenja. Z mnogimi prireditvami prispeva h kvaliteti življenja krajanov in širšega območja. V veliki meri izvaja dejavnosti, ki so povezane s kulinariko (zelišcarstvo, namazi, buče, prekmurske jedi ...). Aktivno je pri promociji samega kraja Lipovci, Občine Beltinci in celotne obmurske regije. Med najpomembnejše njihove aktivnosti spadajo vsakoletno ocenjevanje »Naj domačije«, pustna povorka, prireditev Mednarodni praznik buč - pozdrav jeseni, pohodi, kolesarjenja, različne razstave ipd. Za promocijo skrbijo z izdajanjem promocijskega gradiva in udeležbo na sejmih in predstavitvah po vsej Sloveniji. Društvo zelo dobro sodeluje z Zavodom za turizem in kulturo Beltinci, s svojimi člani, ki ohranjajo domačo obrt pletenje izdelkov iz slame, pa gradi identiteto Občine Beltinci ter prepoznavnost regije kot turistične destinacije.

Turistično društvo Bujraš Ižakovci je bilo ustanovljeno 20. 4. 1994. Letos obeležujejo **20 let neprekinjenega delovanja**.

V prvih desetih letih je društvo delovalo predvsem na razvoju, promociji in trženju izletniške točke Otok ljubezni. Bilo je glavni promotor tako kraja Ižakovci, kot tudi Občine Beltinci. Vsa leta skrbijo za urejenost kraja in njegov čim lepši izgled. izvaja in sodeluje pri olepševalnih akcijah in projektih ter organizira številne prireditve. Pomemben je prispevek društva pri ohranjanju kulturne dediščine s prikazovanjem nekdanjega opravila »bujranja« reke Mure ter pridelave in predelave lanu. Odmevnejše prireditve, ki jih društvo organizira ali nastopa kot soorganizator v zadnjih letih so: Bujraški dnevi, Miklavževanje na Otoku ljubezni, pohodi in kolesarjenja, martinovanje ipd.

Društvo je tudi redni partner pri izvajanju aktivnosti Zavoda za turizem in kulturo Beltinci in tako še vedno programsko sodeluje v ponudbi na Otoku ljubezni.

Turistično društvo Lipa je bilo ustanovljeno 20. 5. 1999. Letos obeležujejo **15 let neprekinjenega delovanja**.

Za najmanjši kraj v Občini Beltinci je delovanje društva izrednega pomena. Kot iniciator in organizator dogodkov, akcij in prireditev narekuje turistični utrip življenja v vasi. Svojo dejavnost razvija na posebnostih in tradiciji kraja, kot je pridelava krompirja in jedi iz krompirja. Pomembno vlogo ima društvo pri razvoju nove turistične točke »Prekmurska domačija« s *cimprano* hišo in gospodarskim poslopjem - *gümlo* ter predstavitvami nekdanjega življenja na vasi. Prav tako organizirajo krožke ročnih del, delavnice, s katerimi obujajo nekdanje običaje, skrbijo za urejenost kraja in sodelujejo v akcijah za lepši izgled kraja. Pomembnejše prireditve, ki jih društvo organizira ali sodeluje pri njih so: Langašijada, Krumplova noč, pohodi, kolesarjenja, razstave ročnih del, izbor »Naj kmetije« ipd. V letu 2007 je bilo društvo aktivno vključeno v organizacijo Svetovnega festivala praženega krompirja, ki je potekal v Lipi. Vsako leto pa se tega festivala udeležuje skupaj s krajevno skupnostjo v različnih krajih po Sloveniji in sosednjih državah. Društvo je tudi redni partner pri izvajanju aktivnosti Zavoda za turizem in kulturo Beltinci in pomembno sodeluje v ponudbi na Prekmurski domačiji.

Zavod za turizem in kulturo Beltinci čestita Turističnemu društvu Lipovci, Turističnemu društvu Bujraš Ižakovci in Turističnemu društvu Lipa za prejeta priznanja in za doseganje visokih jubilejev.

Elica Horvat

V oktobru praznično v šolski knjižnici OŠ Beltinci

V šolskem letu 2014/2015 OŠ Beltinci obiskuje 614 učencev, ki so razvrščeni v 28 oddelkov. Šolska knjižnica je pomemben del življenja in dela na šoli. Vključuje se v vse dejavnosti šole, povezuje pa se tudi z zunanjimi institucijami. Že tradicionalno smo se v šolski knjižnici organizirano lotili dejavnosti v oktobru, ko praznujemo mednarodni mesec šolskih knjižnic in tako zasledovali pomemben cilj: iskanje novih motivov za branje in promocija knjige, branja ter šolske knjižnice. Letos so dejavnosti v oktobru potekale pod geslom **ŠOLSKE KNJIŽNICE: SRCE ŠOLE.**

Dejavnosti:

- predstavitev na spletni strani šolske knjižnice;
- sprejem prvošolcev (trije oddelki) v šolsko knjižnico: podelitev članskih izkaznic, pravila vedenja, navajanje na samostojno iskanje knjig;
- kulturni dan v 2. razredu: Pikin dan – pravljična ura v knjižnici;
- 2. – 5. razred: orientacija v knjižnici, postavitev knjižnega gradiva, izbira "prave" knjige, knjige za bralno značko, kaj je bralno razumevanje;
- 3. razred: projekt *Najljubša knjiga mojih staršev*;
- 7. razred: navajanje virov in literature;
- obisk Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota z učenci 7. razreda v okviru projekta Rastem s knjigo;
- 6.– 9. razred: domače branje: zakaj, kako, kaj;

- obisk pisateljev v okviru 19. srečanja slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede v M. Soboti – našo šolo sta obiskala Lidija in Borut Gombač;
- razstava v knjižnici: knjige, ki so prejele večernico;
- tedenski obiski vseh oddelkov razredne stopnje (15 oddelkov) z razredniki, vračanje in izposoja gradiva;
- fotografiranje: dan v šolski knjižnici.

Vsakodnevne dogodke smo sproti objavljali na blogu šolske knjižnice: http://knjiznicaosbeltinci.splet.arnes.si/.

Oktober – mednarodni mesec šolskih knjižnic je odličen uvod v novo šolsko leto in se je v šolski knjižnici OŠ Beltinci odlično »prijel«. Učencem želimo namreč ozavestiti branje kot vseživljenjsko dejavnost, saj se z odraščanjem pogosto pokaže, da knjiga je in ostaja edina in najboljša prijateljica.

Prvič po knjigo po lastni izbiri

Pri delu z učenci nas vsak dan znova spremlja misel iz knjige Retorika uspeha, ki jo je napisal Burke Hedges: ***"Knjige vam lahko spremenijo življenje v delcu sekunde bolj kot katerokoli drugo občilo. Človek nikoli ne ve, katera knjiga in kdaj v življenju bo pretresla njegov svet in ga navdihnila k rasti, za katero ni nikoli pomislil, da bi bila mogoča."***

Cvetka Rengeo

Najljubša knjiga mojih staršev

V oktobru se že dodobra ogrejejo šolske klopi in bralni nemir se vrne tudi v šolsko knjižnico. V tem mesecu, ko po celem svetu praznujejo mednarodni dan šolskih knjižnic, je tudi v knjižnici OŠ Beltinci živahneje kot ponavadi. S tretješolci, njihovima razredničarkama Bernardo Fras in Marijo Štaus ter razrednikom Matejem Žaligom smo izvedli mini projekt, v katerem smo spoznavali najljubše knjige naših staršev in starih staršev. Na predstavitev so mnogi učenci s sabo prinesli tudi knjige, iz katerih smo brali in si ogledali ilustracije. Tako smo si lahko ogledali knjige, stare tudi več kot 20 in 30 let, s še vedno aktualnimi zgodbami: Rdeča kapica, Volk in sedem kozličkov, Muca Copatarica, Otok zakladov, Moj prijatelj Piki Jakob, Sneguljčica, Slovenske otroške pesmice, Grimmove pravljice, Maček Muri …
Spoznali smo, da so nekatere knjige večne, njihova sporočila pa vedno znova navdušujoča za bralce vseh generacij.

Cvetka Rengeo

Tretješolci so spoznavali najljubše knjige svojih staršev

Računalnik – pripomoček za pouk

S programom Slikar smo naslikali zimsko pokrajino

Računalnik je postal nepogrešljiv del našega življenja. Internet potrebujemo za izobraževanje, informacije, zabavo in družabne stike. Tako tudi na Osnovni šoli Beltinci že od 2. razreda skrbimo, da se učenci lahko izobražujejo v tej smeri. Učenci, ki jih zanima delo z računalnikom, so se v tem šolskem letu lahko vključili v interesno dejavnost Igram se z računalnikom. Delo poteka v dveh skupinah, saj je zanimanje učencev zelo veliko. Do sedaj smo spoznali računalnik kot orodje, nekaj programov, se naučili pisanja, brskanja po spletu in tudi na didaktične igre nismo pozabili.

Matej Žalig

Petošolci smo opravili kolesarki izpit

S podelitve kolesarskih izkaznic

V četrtem razredu smo se začeli pripravljati na kolesarski izpit, najprej na teoretični del. Vsak dan smo pridno vadili, tako doma kot v šoli. Čeprav nas je bilo malo strah, smo ta del izpita vsi uspešno opravili.

V petem razredu smo se začeli pripravljati še na praktični del izpita. V septembru smo sodelovali na otvoritvi nove kolesarske steze in mostu, ki pelje v Melince. V Beltince smo se vrnili skozi Ižakovce. Na parkirišču trgovine je bil postavljen poligon za spretnostno vožnjo.

V oktobru smo opravili še del kolesarskega izpita. Pri tem sta nas prijazno vzpodbujala policist Bojan Prosič in g. Milan Gjörek. Obema se še posebej zahvaljujemo. Zelo smo veseli, da so se podelitve kolesarskih izkaznic udeležili župan Milan Kerman, g. Milan Gjörek, Janez Kovačič in ravnateljica Matejka Horvat.

Vsem svojim sošolkam in sošolcem želim varno vožnjo s kolesom.

Katjuša Peterka, 5.c

25. šolski otroški parlament

Na parlamentu smo govorili o pomenu izobraževanja in poklicne orientacije

Letošnja tema šolskega otroškega parlamenta je bila IZOBRAŽEVANJE IN POKLICNA ORIENTACIJA. Tako je na naši šoli v četrtek, 27. 11. 2014, potekal 25. šolski otroški parlament. Parlamenta so se udeležili vsi učenci druge in tretje triade OŠ Bakovci in POŠ Dokležovje ter učitelji. Vsak razred se je posebej predstavil. Tema je bila zelo aktualna, zato je bila vsaka prestavitev izjemno zanimiva in poučna. Ob koncu smo bili vsi zelo zadovoljni, saj se je vsak od nas naučil ali slišal kaj novega.

Mentorica SUŠ:
Vanja Mladenović

Pismo Božičku

DRAGI BOŽIČEK!
Pišem ti v imenu otrok oddelka 1-3 iz Vrtca Beltinci, enote Beltinci.
Mi smo še mali, za nami so komaj prvi koraki in prve besede. Skupno nam je to, da smo vsi prišli v vrtec septembra. Starejši med nami te malo bolj poznamo, mlajši so komaj slišali zate. Ogledujemo si slikanice s tvojim likom, poslušamo zgodbice o tebi in se sprašujemo: »Kdo si ti?« Pravijo, da si dober mož, eden od treh, ki decembra obiskujejo otroke. Imaš rdečo obleko in belo brado. Prinašaš darila, igračke in sladkarije. Na kratko: Izpolnjuješ želje!
Mi ne vemo, kaj bi si želeli. Malo se te bojimo, veš, kakor vseh nepoznanih oseb. Komaj smo se navadili na novo okolje in malo daljšo ločitev od staršev. V vrtcu smo spoznali prve prijatelje in poiskali tolažbo v naročju odraslih, ki niso naši starši. Vsak dan se dogaja nekaj novega. In če še ne znamo dobro govoriti in peti, razumemo, da nas ima vrtec rad. Sprejel nas je in zdaj se vsi tukaj pripravljamo na tvoj obisk. Krasijo se igralnice, izdelujejo čestitke, pojejo pesmice in pečejo piškoti.
Odrasli nas želijo prepričati, da si dober, prijazen in da nas IMAŠ ZELO RAD. V naših glavah je že prava zmeda - Miklavž, ti, pa še dedek Mraz.
Kaj si želimo od tebe? Radi bi te spoznali. Ti si naša nova preizkušnja v življenju. Pomagaj nam na poti v samostojnost, pomagaj nam, da te bomo pričakali brez solz in da se bomo z lahkoto poslovili od naših dud, ki nas ovirajo pri govorjenju, ter pleničk, ki nas ovirajo pri hoji.
Dragi Božiček, PODARI NAM NASMEH, TOPLO BESEDO IN OBČUTEK VARNOSTI, ki si ga bomo zapomnili za vse življenje.

Zdenka Mujić,
Vrtec Beltinci

Škratov vlak

V Vrtcu Beltinci, enota Beltinci, smo se na seji Sveta staršev odločili, da našim malčkom polepšamo praznični december z vožnjo z vlakom. Po železni cesti se v našem okolju res ne vozimo prav pogosto in je zato pri otrocih »Škratov vlak« vzbujal radovednost, zanimanje in veselje. Verjamemo, da jim je potovanje ostalo v zelo lepem spominu.
V enoti Beltinci je sedem oddelkov, v katerih je 122 otrok, zato je Škratov vlak peljal kar dvakrat. Prva skupina družin je potovala na relaciji Murska Sobota–Hodoš–Murska Sobota v četrtek, 11. decembra, druga pa v petek, 12. decembra 2014. Sindikat železničarjev Slovenije nam je prijazno omogočil, da smo lahko potovali iz Lipovcev. Vožnja je potekala v spremstvu staršev, bratcev in sestric, dedkov in babic. Na vlaku je bilo res praznično, polno otroškega veselja, božičnih pesmi in pričakovanj. Na vlaku je bil namreč še nekdo. Le kdo? Božičkov škrat! Božiček je poslal kar dva, enega v četrtek in enega v petek, oba pa sta zabavala otroke, jih

Prva skupina se je s Škratovim vlakom popeljala v četrtek ...

... druga pa v petek. Hvala vsem, ki ste nam vožnjo omogočili

obdarila s sokom in sladkimi bonboni ter pobrala pisma za Božička. Ta so zdaj na poti k njemu in morda bodo prošnje uslišane. Starši pa so uživali v lepotah Goričkega. Morda je manjkal le sneg, ki bi dopolnil praznično vzdušje.
V četrtek je z nami potoval tudi župan, gospod Milan Kerman s soprogo. Zahvaljujemo se mu, da si je vzel čas in se nam pridružil na potovanju. Zahvaljujemo se tudi Slovenskim železnicam, Sindikatu železničarjev Slovenije, našima prijaznima sponzorjema Sparu in Eurospinu in drugim sponzorjem, ki so poskrbeli za sladko presenečenje. Hvala tudi vsem staršem, strokovnim delavkam, največja zahvala pa našima škratoma, ki sta poskrbela, da bo vožnja ostala otrokom v lepem spominu. Kdo ve, mogoče pa drugo leto spet prideta!

Ksenija Raščan
predstavnica Sveta staršev

Novice iz krajevne skupnosti Melinci

V začetku najprej zahvala vsem krajankam in krajanom, ki ste nam na minulih volitvah izkazali zaupanje in nam dali svoj glas.
Tako je z delom že začel na novo izvoljeni Svet krajevne skupnosti Melinci. V mandatu, ki je pred nami, smo si zadali nekaj nalog, ki jih želimo uresničiti. Naj vas na kratko z njimi tudi seznanimo: izgradnja kolesarske steze do Ižakovcev in v nadaljevanju do Gornje Bistrice, obnova gasilskega doma, legalizacija in ureditev turističnega naselja, ureditev športnega centra. Odbor za družbene dejavnosti bo nadaljeval s pripravo tradicionalnih srečanj naših krajanov.

V nedeljo, 7. 12. 2014, smo pripravili srečanje za naše starejše krajane. Po sveti maši je sledil kulturni program z nastopom domačega pevskega zbora, predstavili so se otroci iz vrtca Cigelček in podružnične šole Melinci ter učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo. V sodelovanju z Oštarijo Kovač se pod vodstvom Dušana Zelka iz Srednje gostinske šole v Radencih že odvija kuharski tečaj, ki ga obiskuje 19 udeleženk. Seveda vam bomo v prihodnje postregli z nekaj utrinki.

Idej in želja je veliko. Upamo, da jih bomo, tudi z vašo pomočjo, uspeli uresničiti. Z medsebojnim sodelovanjem in skupnimi prizadevanji bomo lahko s ponosom k nam povabili tudi popotnike.

Naj ob koncu izkoristim še čas bližajočih se praznikov in vam v imenu Sveta KS Melinci in svojem imenu zaželim SREČNO!

Čudeži obstajajo!
Le verjeti je treba vanje.
Naj bo novo leto 2015
polno čudežev za vse.

Tina Zver-Vlaj

BeleTinke prinesle v Beltince trikratno zlato

Vokalna skupina BeleTinke se je konec letošnjega oktobra udeležila mednarodnega zborovskega tekmovanja Praga Cantat 2014 v češki prestolnici. Pod umetniškim vodstvom Tjaše Šimonka smo slovenske barve zastopale skupaj s Komornim zborom Fran Gerbič iz Cerknice.
Na tekmovanju smo se odrezale več kot odlično, saj smo osvojile zlato priznanje v kategoriji ženskih pevskih zborov, bile smo absolutne zmagovalke naše kategorije, poleg tega smo prejele še posebno priznanje žirije za najboljše izvedeno ljudsko pesem Jaz bi rad cigajnar bil v priredbi Tadeja Vulc. BeleTinke smo se predstavile s programom: Chi La Galiarda (italijanska renesančna pesem), Ma Hvězda (Bedrich Smetana), Turót Eszik a Cigány (priredba dveh madžarskih ljudskih pesmi) in slovenska ljudska pesem Jaz bi rad cigajnar bil. »Cilj *je bil doseči čim boljši rezultat, a mislim, da nobena izmed nas ni upala pomisliti na takšen izkupiček. Občutek, ko smo izvedele, da smo bile najboljše v svoji kategoriji, je bil neprecenljiv. V tekmovanje smo vložile ogromno vaj in z zlatim priznanjem je bil ta trud resnično poplačan. Naše delo zdaj še zdaleč ni končano, ampak se šele zares začenja. Ponosna sem na vsako Tinko posebej in vesela, da lahko poustvarjam glasbo s tako čudovitimi dekleti!*«, je povedala Tjaša Šimonka ob razglasitvi rezultatov v Pragi.
Z zmago v svojih kategorijah smo se **oboji predstavniki Slovenije uvrstili na Grand Prix**, ki je nadaljnje tekmovanje najboljših zborov. Ponosno smo se predstavile s prekmursko 'himno' Fsi so venci bejli, Igraj kolo in še enkrat z zmagovalno ljudsko pesmijo prejšnjega dne Jaz bi rad cigajnar bil. V tem delu je nagrado Grand Prix osvojil mladinski dekliški pevski zbor Cambiar La Musica iz Slovaške.
Ob prihodu v Beltince v poznih večernih urah smo doživele že prvo presenečenje, saj so nas z nasmehom in domačimi dobrotami pričakali najbolj zvesti podporniki – prijatelji in družina. Kot je povedal predsednik KUD Beltinci, Boštjan Rous: »*V KUD-u smo seveda zelo ponosni na naše BeleTinke, tako da smo se iskreno razveselili njihovih rezultatov.*

Dekleta v tej sestavi delujejo šele dobro leto, zato je njihov uspeh toliko bolj pomemben in gotovo dobra popotnica za naprej, obenem pa velika potrditev, da delajo dobro. Skupaj z njimi smo čakali rezultate in resda mi doma, one pa v zlati Pragi, iskreno veselili njihovega rezultata. Zlata Praga je torej tudi za naša dekleta postala zlata. In ne, nismo mogli zdržati, da tega vsaj malo ne proslavimo takoj ob njihovi vrnitvi s kozarcem penine kar na parkirišču pred glasbeno šolo, kjer sicer vadijo. Dekleta, še enkrat - Bravo!« Slavje se je nadaljevalo še skozi december, ko nas je 13. decembra, na dan našega božično-novoletnega koncerta, s sprejemom pogostil župan Občine Beltinci Milan Kerman.

Vokalna skupina BeleTinke je nastala jeseni 2013 in deluje pod okriljem KUD Beltinci. Smo mlada vokalna skupina nasmejanih, talentiranih in kreativnih dvanajstih deklet, starih od 20 do 30 let iz celotnega Pomurja. Družimo se ob kvalitetnem prepevanju v želji, da bi s pesmijo razveseljevale vse naše poslušalstvo. BeleTinke prepevamo tako ljudske kot umetne pesmi, slednje predvsem na porokah in različnih slavjih. Poleg rednih koncertov in nastopov, ki smo jih opravile čez leto (med drugim smo nastopile tudi na državni proslavi ob obletnici Združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom letos v Beltincih), smo se odločile za naslednji velik izziv in sicer nastop na mednarodnem tekmovanju Praga Cantat 2014, ki je bilo tudi prvo

V zlato Prago kot Bele, domov pa kar trikrat zlate Tinke

tekmovanje za nas, zato smo še toliko bolj iskreno vesele naših uspehov in dobre zastopanosti Slovenije in Prekmurja.

Po osvojenem priznanju smo še z večjo vnemo zavihale rokave, da bi razveseljevale naše poslušalce. Tako smo v decembru že pripravile božično-novoletni koncert, s katerim smo se želele iskreno zahvaliti vsem podpornikom, sponzorjem in donatorjem, ki nas podpirajo pri našem delovanju. Tudi za leto 2015 imamo že kar precejšen seznam aktivnosti, med drugim pripravljamo koncert v sklopu etno večera na Mednarodnem Folklornem Festivalu 2015 v Beltincih. Ob prihajajočih praznikih vam želimo, naj vas sproščenost, mir, veselje vse leto bogatijo, a vse vaše skrivne želje zrel sad čimprej naj rodijo! Naj vam novo leto prinese veliko srčnih in iskrenih trenutkov, ki jih spremlja dobra pesem. Vesele praznike in vse dobro vam želijo zlate BeleTinke!

Naše delovanje in odhod v Prago so omogočili NLB d.d., KUD Beltinci, Občina Črenšovci, Občina Beltinci, CEROP, MTC SL Murska Sobota in Paradajz d.o.o..

Tjaša Sobočan

40. jubilejni potopisni večer KK Tim Mlin

22. novembra 2014 smo v društvu Tim Mlin organizirali že 40. potopisni večer. Tokratni dogodek z naslovom "Sedemletna pot" smo si drznili organizirati v kulturnem domu. Odličen obisk in resnično dovršena prezentacija, ki nam je dala nov pogled na svet in življenje, sta naredila popoln večer, ki smo ga, kot se za jubilej spodobi, zaključili s pogostitvijo gostov in obiskovalcev.

Sedemletna pot je multimedijska prezentacija o sedemletnem potovanju dveh slovenskih popotnikov – Dominike in Igorja Osvalda, ki sta sredi svojih tridesetih utečenost domačega vsakdana zamenjala za nizko proračunsko potovanje z javnim transportom čez Azijo, Avstralijo, Južno Ameriko in severno Afriko. Prezentacija je sestavljena iz dinamično zmontiranih fotografij, zemljevidnih animacij in videa. Spremlja jo pripoved v živo, ki ob navezovanju na fotografije gledalce popelje skozi celotno potovanje.

V nadaljevanju povzemamo zgodbo Dominike in Igorja Osvalda (vir: www.siol.net).

Igor in Dominika Osvald sta nekega dne sredi svojih tridesetih spoznala, da služba ni edina stvar, ki je pomembna v življenju, da je tudi življenje samo, in odpotovala v svet z enosmerno vozovnico. Mariborčan Igor je imel takrat kot pravnik svojo odvetniško pisarno, Dominika, doma s Ptuja, pa je bila živilska tehnologinja v mariborskem pekarskem podjetju. Da se odločiš za takšen korak in pustiš lepi službi, pa moraš poleg poguma imeti tudi dovolj denarja, sicer bi takšno dejanje lahko označili za nespametni avanturizem, da ne napišem norost. "Nekaj sva seveda imela prihrankov, v najem sva oddala hišo in poslovni prostor. A najpomembneje je, da sva stroške potovanja znižala na minimum. Poleg tega so premoženjske razlike v svetu takšne, da lahko z

Utrinek s 40. potopisnega večera KK TIM MLIN:
Most v zvezni državi Arunachal Pradesh (Indija)

denarjem za najemnino v Sloveniji v določenih državah Azije, na Tajskem na primer, prav lepo živiš. Poceni se da recimo preživeti tudi v Iranu, zato pa je povsem druga zgodba v Avstraliji, kjer cene podivjajo," pravi Igor Osvald. V Avstraliji sta zato delala kot prostovoljca prek organizacije WWOOF, v okviru katere sta za od štiri do pet ur dela na dan našla gostitelje, ki so jima ponudili hrano in spanje. Tako sta med drugim v Adelajdi čistila hišo, sprehajala pse, v Sydneyju v centru Joga je Igor belil stene, Dominika pa kuhala. Na nekem glasbenem festivalu sta odvažala ostanke hrane, velikokrat pa sta bila ljudem bolj za družbo, kar si želijo mnogi v tem osamljenem in odtujenem svetu.

Da bi čim bolj znižala stroške potovanja, sta se tudi odločila, da bosta vso pot potovala z javnim prevozom, a ne le zaradi tega: "Na ta način sva lahko spoznavala, kar naju je najbolj zanimalo: kako ljudje živijo, ne neke znamenitosti. Najin motiv je bilo raziskovanje razlik v vsakodnevnem življenju, kar tvori konflikte in jih bo v prihodnosti," je povedala Dominika Osvald.

Sprva sta načrtovala triletno pot od Istanbula do Sydneyja, ki pa se je potem raztegnila na kar sedem let. Bolj ko je mineval čas, bolj sta spoznavala, da jima je potovanje kot način življenja pisan na kožo. A brez zdravstvenih težav na poti spet ni šlo, saj je Igor v Pakistanu zbolel za kilo, zato je bilo jasno, da bo prej ali slej potrebna operacija. Tako sta po treh letih na poti iz Avstralije naredila petmesečni premor v Sloveniji za Igorjevo operacijo in okrevanje, potem pa sta nadaljevala potovanje v Južno Ameriko.

In kaj se ju je na njunem svetovnem popotovanju najbolj dotaknilo, kaj bo imelo poseben pomen v njuni zbirki spominov? Izpostavita Egipt, kjer sta bila sicer ob koncu poti, a ravno med revolucijo, leto dni po strmoglavljenju Mubaraka, pri čemer menita, da je realno stanje na terenu precej drugačno, kot poročajo mediji. "Da to ni nobena pomlad, ampak jesen, da so večinoma huligani prevzeli demonstracije in da so obračunavali bedaki na eni strani z bedaki na drugi strani, pri čemer so najbolj, kot vedno, nastradali navadni ljudje," je slikovit Igor Osvald. Zelo zanimivo jima je bilo opazovati tudi enormno rast Kitajske, kjer sta skupaj preživela 15 mesecev. Še v času Chavezove Venezuele sta bila priča veliki razslojenost in nasprotjem v državi, s poveličevanjem in sovraštvom do "velikega vodje". To je zanju pomenil nekakšen deja vu na jugoslovanske čase.

Njuno potovanje bi se še nadaljevalo po Afriki in trajalo še dlje, če ne bi Dominika v Egiptu izvedela, da je noseča. Tako je glavni in najlepši spomin na njuno dolgo pot enoletni sin Kai. Za preostale spomine s poti sta se odločila, da bodo njuna nova služba. Z javnostjo jih bosta delila prek multimedijskih predstavitev, z razstavami in knjigo, ki jo je napisala Dominika in sta jo izdala v samozaložbi. Turnejo predstavljanja svojega projekta pod skupnim naslovom *Enosmerna vozovnica – Sedemletna pot* sta začela v Mariboru, letos in prihodnje leto jo bosta nadaljevala drugod po Sloveniji, rada pa bi se predstavila še kje v tujini.

Leon Mihalič

Mednarodni dan starejših v DU Beltinci

V društvu, ki prostovoljno združuje predvsem starejše, smo letos že tretjič mednarodni dan starejših obeležili s kulturno prireditvijo v KD Beltinci. MEDNARODNI DAN STAREJŠIH namenjamo našim jubilantom, ki so v tem letu slavili visok jubilej - 80 ali 90 let življenja. Spomnimo se jih tudi med letom in jim pošljemo osebno čestitko. V letu 2014 so 90 let dočakali štirje naši člani. Prireditve se je udeležil **Alojz Lopert** iz Dokležovja, **Marijo Glavač** iz Beltincev je zaradi bolezni zastopala hčerka Katica Tkalec. 80 letnikov imamo v društvu 24, prireditve pa se jih je udeležilo 13.

Ob tej priložnosti počastimo tudi pare, ki so preživeli 50 let skupnega življenja in slavili ZLATO POROKO. Letos imamo štiri take pare. Našemu vabilu so se odzvali trije. Slavljence in vse prisotne sem pozdravila predsednica s priložnostnim govorom. Za vse prisotne smo pripravili kulturni program. Povabili smo Mešani pevski zbor DU in KUD Černelavci pod vodstvom zborovodkinje ga. Marijane Škrilec,

ki je iskrivo in s pesniškim navdihom istočasno povezovala program. Naše slavljence smo razveselili z malo pozornostjo in s čestitko:

Spoštovani slavljenci! V imenu vseh članov društva, upravnega in nadzornega odbora, poverjenikov po vaseh in v svojem imenu vam iskreno čestitam, želim še veliko let, polnih zdravja in veselja do življenja ter veliko lepih dogodkov s sočlani v društvu.

Mira Šömen

80 letniki in eden 90 letnik članov društva na prireditvi ob Mednarodnem dnevu starejših z leve proti desni: Režonja Franc, Ferenčak Marija, Gelt Angela, Erjavec Milan, Perdigal Ančka, Mesarič Mihael, Vörös Tilika, Maučec Matija, Balažic Katarina, predstavniki DU Mira Šömen , Štefan Perša, Marija Berendijaš, 2. vrsta z desne proti levi: Kreslin Katica, Horvat Franc, Maučec Jožica, Lopert Alojz (90 letnik), Vörös Jolanka

Pestra Martinova druženja članov Društva upokojencev

V društvu upokojencev smo poleg tradicionalnega Martinovega izleta letos prvič izvedli tudi martinovanje bliže domu in v cenejši različici, ki so jo člani z veseljem sprejeli. V gostilni Štaus v Dokležovju se je zbralo 65 članov. Prijazna lastnika Majda in Milan sta nas pogostila z bogato martinovo pojedino. Družba je bila vesela, program smo izvajali sami, odzvanjala je tudi pesem iz naših grl. Prisotni smo imeli veliko možnosti za sproščen pogovor, kar je bilo tistim, ki ne pogrešajo glasbe za ples, celo zelo všeč. Še bomo organizirali takšna druženja.

Na Martinov izlet med vinogradi radgonsko – kapelskih goric proti Ptuju, Ptujski Gori, Majšperku, do gričev in strmih vinogradov Haloz se je odpravil poln avtobus naših članov. Za vsakega je bilo nekaj:

Ogled najstarejšega mesta, bazilike Marije zavetnice, tovarne volnenih izdelkov, sirarne kozjega sira Bedrač. Kot je v navadi in se spodobi za Martinov izlet, je sledila pozna večerja in degustacija v gostišču pod gradom Borl. Za dobro voljo so ponovno skrbeli naši člani, ki vedo raztegniti meh in pihati v kazu in »pumprdo«(Viktor in Katica Tkalec, Bojan Gomboc). Izurjeni pevci so dodali svoje ubrane glasove in družba je bila popolna. Izletniki so se vrnili zadovoljni in polni hvale o prijetnem enodnevnem popotovanju in druženju. Tako je, če družba sama prispeva k dobri volji in prijetnemu vzdušju.

Martinovanje v gostilni "Štaus" v Dokležovju je bilo v zadovoljstvo vseh prisotnih veselo

Aktivnosti v društvu so se letos razširile na še eno področje gibanja – to so nedeljski POHODI po bližnji okolici naše občine. Organizira jih Stanko Sraka. Tokrat smo izvedli že peti MARTINOV POHOD. Odpravili smo se v Gančane in raščiški gozd, do stare in skoraj dotrajane nekdanje logarnice. Med 23 pohodniki smo jo mnogi videli prvič. Pot nas je vodila do Ledave, veliko značilnosti nam je predstavila domačinka, pohodnica in istočasno naša tajnica Ana Bugar. Pohod smo sklenili z ogledom Kuzmovega sodarskega muzeja, kjer smo se po zaslugi Kuzmovih in Maričevih tudi pogreli in okrepčali. Preživeli smo prijetno poznojesensko nedeljsko popoldne in druženje prisotnih članov.

Mira Šömen

Zimske športne aktivnosti

1. kartanje članov DU v Lipovcih. Redke članice so popestrile "moško " srečanje kartašev

V oktobru smo zaključili poletne športne aktivnosti. Vsaka sekcija je imela tudi svoj zaključek. Pogovorili smo se, kaj je bilo dobro in kaj bi v naslednjem letu lahko spremenili.
Pred nami je zimski čas, ki nas drži med stenami doma v zakurjenih prostorih. Prepuščeni smo brezdelju pred TV zasloni s svojimi konjički: branjem, ročnimi deli, križankami ali dnevnimi opravili, ki jih nikoli ne zmanjka. Sedaj je čas za tista druženja, ki potekajo v zaprtih prostorih.

Začeli smo z društvenim turnirjem v KARTANJU ŠNOPSA. Prvega smo izvedli v Lipovcih v okrepčevalnici Na Trati, od koder prihaja največ udeležencev. Zbralo se nas je 22, od tega tudi tri članice, ki smo bile enakovredne moškim. Prvih 8 je prejelo točke, ki se bodo prenašale v 2. in 3. srečanje. Prvi trije bodo prejemniki pokalov.
2. KARTANJE bo v četrtek, 8. januarja 2015 ob 14.00 uri v gostilni Štaus v Dokležovju.
3. KARTANJE - finale - bo v ponedeljek, 2. februarja 2015, ob 14.00 uri v Gostilni pri Ančki v Ižakovcih. Člani in članice, LEPO VABLJENI!

Fotografija št. 5

Mira Šömen

VABILO

ČLANE DRUŠTVA
UPOKOJENCEV
VABIMO NA DRUŠTVENO
SILVESTROVANJE, KI BO
V SOBOTO, 27. 12. 2014,
OB 12. 00 URI
V GOSTILNI PRI SLAVI
V GANČANIH.

Prisrčno vabljeni
na zadnje druženje
v letu 2014.

UO DU Beltinci
Mira Šömen
predsednica

Dobro pri nas

Dragi mladi in mladi po srcu,
lepo je na novo začeti. Začetki so nepopisan list, na katerega se lahko napiše najboljše mojstrovine, največje skrivnosti, najbolje izbrane besede. Pričeti pomeni ustvarjati svet novih možnosti, ki jih prej še ni bilo. To je čas pričakovanja rasti, je obdobje odprtih poti, čas, ko je vse mogoče.

Hvala, ker ste z nami. Želimo vam srečno leto 2015!

Kolektiv DPM Beltinci

Foto reportaža leta 2014

Pomurje teče 2014 v sodelovanju z NK Bratonci, maj 2014

Predstavitev na sejmu nevladnih organizacij, junij, 2014

Izobraževanje za izvajanje klubov Mladi bi radi, poznavanje načel mladinskega dela, demokratičnega delovanja in aktivne participacije ter poznavanje projekta Mladi bi radi, avgust 2014. Usposabljanje je potekalo v Ljubljani v sodelovanju z Zavodom Nefiks. Klub Mladi bi radi smo izvedli v Beltincih (marec – junij), Murski Soboti in Mariboru (september – december)

Naša krovna organizacija Zveza prijateljev mladine Slovenije in Pošta Slovenije z likom poštarjem Pavlom sta organizirali dobrodelni projekt "Poštar Pavli" - zbiranje šolskih potrebščin po celotni Sloveniji. Vse šolske potrebščine smo na 1. šolski dan podarili OŠ Beltinci

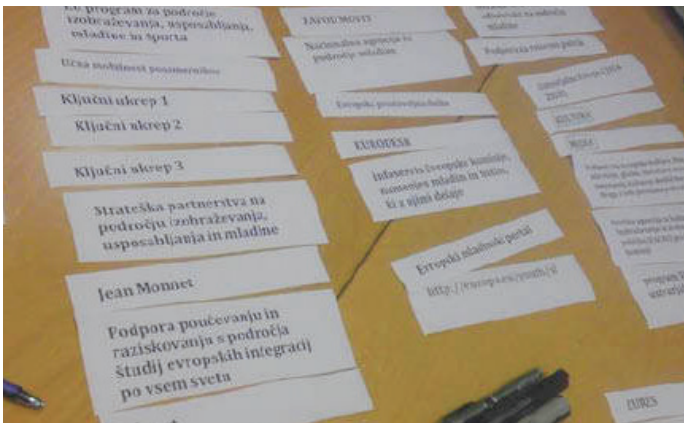
Svečana podelitev 4. Literarnega natečaja DPM Beltinci

Kot regionalni partner Zavoda Nefiks pri projektu "50 odtenkov sive ekonomije", smo pripravili okroglo mizo na temo "Siva ekonomija / mladi in priložnosti v Beltincih". Naši gosti okrogle mize so bili dr. Matej Gomboši, župan Občine Beltinci, Dejan Šumak, direktor podjetja Paradajz d.o.o (blagovna znamka Lušt) in Suzana Tahiri, idejni vodja projekta "50 odtenkov sive ekonomije" iz Zavoda Nefiks, september 2014

DPM člani smo bili nagrajeni z izletom v Gardaland, oktober 2014

Dvodnevni seminar: Priložnosti EU za mlade, "Novi evropski programi v finančni perspektivi 2014-2020 in priložnosti, ki jih ti programi ponujajo mladim", City Hotel Ljubljana, oktober 2014

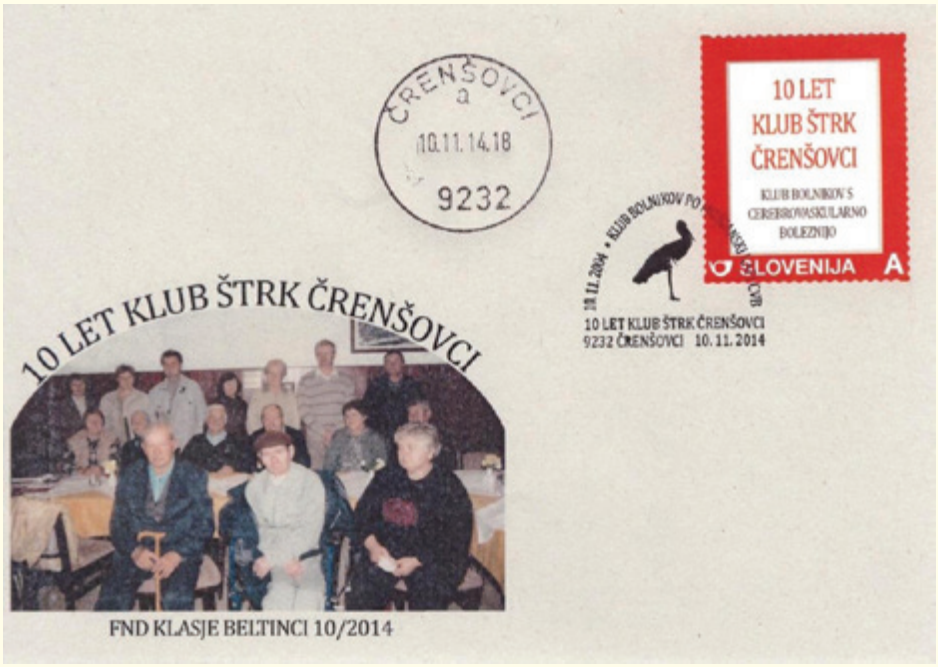

Podjetje Žito d.d. nas je presenetilo z 10 kg bonboni Šumi. Podarili smo jih akciji Dobrodelni bazar, december 2014

Zaključek DPM Beltinci 2014, druženje članov s parklji

Filatelija

Filatelistično in numizmatično društvo » Klasje« Beltinci je ob 10. obletnici kluba CVB »Štrk« Črenšovci izdalo priložnostni žig in osebno znamko. Ob tej priliki je bila na Osnovni šoli Črenšovci postavljena razstava znamk, ki sta jo postavila Marko Kolar (tajnik društva) in Dušan Balažic (član društva).

Nekateri izrazi:
Priložnostni poštni žig (PPŽ) - poštni žig, ki se uporablja ob posebnih priložnostih.
Osebne znamke - sestavljena iz okvirja, ki vsebuje vse elemente znamke, znotraj okvirja pa so motivi po željah naročnikov.

Slavko Šebjan
FND »Klasje« Beltinci

Ljudje odprtih rok – zaključek akcije Naše žene

Narodna galerija v Ljubljani je pod svojo streho sprejela ljudi dobre volje, ki svojo pozitivno energijo, prosti čas ter sredstva namenjajo tistim, ki to potrebujejo. Na slovesnosti so se zbrali vsi nominiranci, ki so bili predstavljeni v prilogi revije Naša žena novembra 2014. Revija je v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS že enaindvajsetič organizirala izbor in podelitev listin Ljudje odprtih rok. Razpis za zbiranje predlogov je bil objavljen v prilogi Naše žene že spomladi, vseh 18 posameznikov/posameznic in skupin pa je bilo objavljenih v posebni prilogi Ljudje odprtih rok. Med vsemi srčnimi ljudmi, ki prihajajo z vseh koncev Slovenije, je komisija izbrala dobrotnike, darovalce in izjemno osebnost leta 2014, bralci revije pa so glasovali za dobrega človeka 2014.

Veseli in srečni smo, da je bila med letošnjimi dobitniki listin tudi naša članica, ga. Pavla Balažic iz Dokležovja. Zahvalne listine sta podeljevali ga. Martina Vuk, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS in urednica revije Naša žena, ga. Marta Krpič, ki z vso predanostjo bdi nad akcijo ter drži vse organizacijske in novinarske niti v svojih rokah. Med govorom je poudarila besede prekmurskega župnika Halasa, ki je nekoč dejal: »Lepo življenje je sposoben ustvariti samo takšen človek, ki ima lepo dušo, dobro srce in dober namen.« Omenjene lastnosti imajo prav zagotovo letošnji dobitniki priznanj in so jih imeli vsi, ki so v enaindvajsetih letih listine že prejeli. Zato lahko upravičeno zapišem: »Srečen je, kdor srečo deli,« in med njimi je tudi naša Pavla. Novinarka Lara Paukovič je zapisala, da ljudje odprtih rok premikajo svet.

Dogodek, ki se je zgodil 20. novembra v Narodni galeriji, je bil poseben dan, saj je bil posvečen dobrodelnosti. Vsi nagrajenci si zaslužijo vso spoštovanje in hvalo, vse čestitke pa tudi reviji Naša žena ter organizatorjem, saj bi brez

njih dobri ljudje ostali anonimni. Tako kot že vrsto let, je tudi tokrat program povezovala in izvrstno vodila ga. Ida Baš, ki vedno rada vplete besede velikih mislecev. Tokrat je izpostavila misli Pabla Nerude: »Človek bi moral vsak dan podariti kakšno zvezdo.« Kulturni del prireditve je pripadel lepotam zvokom glasbe, ki so jo izvajali Severa in Gal Gjurin, Tomaž Glavač (trobenta) in Matic Žirovec (klaviature). S svojim glasbenim programom so razveselili vse prisotne, sami pa pravijo, da so srečni, če pesem in glasba božajoče delujeta na ljudi. Tako je letošnja akcija Ljudje odprtih rok znova potrdila že znano dejstvo, da se vedno najdejo ljudje, ki ne mislijo samo nase in ki želijo, hočejo ter zmorejo pomagati drugim, zato veljajo vsem njim naše iskrene čestitke.

Marija Zver
DPM Dokležovje

Za dobrotnike 2014 so bili predlagani (z leve): Humanitarno društvo Bod' to kar si iz Ljubljane - Ajet Kevrić, Katja Kordin in Luka Plečnik, Pavla Malažic iz Dokležovja, Jonatan Prijatelj, Društvo staršev otrok z rakom iz Ljubljane - Tatjana Kruder, Skupina planinskih vodnikov pri Društvu upokojencev Vrhnika - Sonja Zalar Bizjak, Blaž Jarc iz Mirne Peči (ni na fotografiji), Lorena Meglič iz Maribora in Sonja Majal iz Rač (vir: Naša žena)

KTD Dokležovje na Veliki planini

Člani Kulturno–turističnega društva Dokležovje smo se 15. avgusta, na dan Marijinega vnebovzetja, odpravili na Veliko planino. Poln avtobus se je zjutraj odpeljal proti Kamniški Bistrici, od koder smo se izletniki podali proti končnemu cilju. Ker nam je nekoliko zagodlo vreme, smo se del poti popeljali z gondolo, nato pa pot peš nadaljevali proti pastirskemu naselju na Veliki planini, ki je največja in ena izmed najbolj poznanih naravnih znamenitosti pri nas.

Pastirsko naselje je vsekakor glavna atrakcija Velike planine. Tam se od junija do septembra pase živina, prav tako pa tam ostanejo tudi nekateri pastirji. Zanimivo je predvsem zaradi gradnje. Kočam domačini pravijo pastirske bajte oziroma pastirski stani, ki so prekriti s smrekovimi skodlami ; ti segajo zelo nizko in se imenujejo šinkel. Najvišji vrh Velike planine leži na nadmorski višini 1667 metrov in se imenuje Gradišče.

Proti Veliki planini smo se peš odpravili iz Kamniške Bistrice

Kapela Marije Snežne

Na Veliki planini smo si ogledali tudi kapelo Marije Snežne, ki je tam stala že pred drugo svetovno vojno. Načrt zanjo je naredil znani slovenski arhitekt Jože Plečnik. Ob koncu vojne so jo sicer nemški vojaki požgali, vendar je bila ponovno postavljena leta 1988, ko je obnovo vodil Vlasto Kopač. Nekateri izletniki so se udeležili tudi svete maše, saj je bil praznik Marijinege vnebovzetja. Drugače se v kapeli Marije Snežne v poletnih mesecih maša vsako nedeljo.

Pot s pastirskega naselja smo nadaljevali proti Mali planini, kjer smo se ustavili v Domžalskem domu, ki se nahaja med Poljanskim robom in Bukovcem. Tam smo se okrepčali ter si nabrali energijo za nadaljevanje poti.

Turistično naselje

Ko smo se odpravljali nazaj proti začetni točki vzpona na Veliko planino, smo lahko videli tudi turistično naselje. To je območje, ki je nekoliko odmaknjeno od pastirskega naselja, vendar je kljub temu zgrajeno v podobnem stilu. Tu so koče, ki so namenjene turistom. Idejo za postavitev tega turističnega naselja so dobili leta 1959 in tako je ob koncu 1964 bilo postavljenih že okoli 60 koč. Turistično naselje se nahaja v bližini gostišča Zeleni rob, ob katerem poteka ena izmed poti na Veliko planino.

Izvir reke Kamniška Bistrica

Naša zadnja izletniška točka tega dneva pa je bil izvir reke Kamniška Bistrica. Ta sicer izvira na treh koncih, mi pa smo si ogledali najbolj znan izvir v bližini doma v Kamniški Bistrici. Tu voda priteče izpod skal, ki so porasle z mahom, nato pa se za kratek čas ustavi v umetnem jezeru.

Po ogledu vseh znamenitosti smo se popotniki z lepimi in nepozabnimi vtisi odpravili nazaj proti Dokležovju.

Članica KTD Dokležovje
Ines Baler

Rožnati oktober

Z našim pogumom zasije sonce
tudi skozi najtemnejše oblake.
Pogum je dragocena moč.
Pogum posodi človeku krila.
(Phil Bosmans)

Ob stojnici se je ustavil tudi župan občine Rogašovci, g. Edvard Mihalič, in veselo poklepetal s članicami

Oktober je svetovni mesec boja proti raku dojk in tako je bila tudi skupina za samopomoč zelo aktivna. Prostovoljke so del programa Pot k okrevanju, ki predstavlja temelj rožnatega oktobra v Sloveniji z začetki leta 2004. Koordinatorica skupine Marija Vugrinec je skupaj s članicami skupine za samopomoč Murska Sobota v avli kirurške čakalnice bolnišnice Murska Sobota v Rakičanu ozaveščala mimoidoče o raku. Podkrepljene s knjižicami in drugo strokovno literaturo so se pogovarjale z mimoidočimi ter s pacienti v čakalnici o pomenu pravočasnega odkrivanja bolezni. Prav gotovo je prvi stik z ozdravljenimi bolniki katerega koli raka najboljša popotnica za nadaljnjo pot vseh potencialnih bolnikov, ki si ne upajo ali pa ne zmorejo prvega koraka do zdravnika. Naše bolnice so prave »promotorke«, saj so pogumne ženske, ki so preživele marsikatero hudo preizkušnjo in dobro poznajo stiske in strahove vseh, ki se soočijo z boleznijo. Čeprav nas mediji na vsakem koraku seznanjajo z njo, pa je osebni stik vendarle najboljši način, da lahko nekomu pomagamo. In prav to je poslanstvo skupine za samopomoč z rakom, saj se vanjo sedaj lahko vključujejo tudi bolniki, ki so zboleli za katerim koli rakom. Žal je med ljudmi še veliko takih, ki samo zamahnejo z roko in gredo naprej z mislijo: »Mene pa to že ne more doleteti!«

Toda ko zbolimo, se tudi sami spremenimo in hrepenimo po človeški bližini in toplini in takrat nam je še kako dobrodošla topla beseda, stisk roke in pogovor. Šele takrat se zavedamo, kako pomembno je, da v tej hudi preizkušnji nismo sami. Ozdravljene bolnice nas s svojim pogumom in pozitivno energijo bodrijo in nam vlivajo moči. Seveda pa je najpomembnejše, da že prej sami poskrbimo za svoje zdravje, za zdrav način življenja – telesno in duševno, kajti oboje se še kako prepleta.

Skupina, ki ima mesečna srečanja v prostorih bolnišnice v Rakičanu, poskrbi ne samo za druženja, ampak tudi za kvalitetna strokovna predavanja. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem za pomoč pri njenem delu, saj tudi zaposleni, skupaj z vodstvom bolnišnice, radi pomagajo. Skupina bo prihodnje leto praznovala trideset let svojega obstoja, kar bomo obeležili na slavnostni način. Seveda je skupina prisotna tudi v drugih akcijah in tesno sodeluje s sorodnimi društvi in organizacijami.

Mesec oktober je bil torej v znamenju rožnate pentlje, saj je prav rak dojke eden izmed najpogostejših oblik raka pri ženskah. Ob naši stojnici se je ustavilo veliko ljudi, nekateri so samo pogledali literaturo, drugi so jo vzeli, da jo preberejo, veliko pa si jih je vzelo čas za pogovor. Med obiskovalci je bilo veliko osebja bolnišnice ; med njimi je bila tudi ga. Metka Lipič Baligač, pomočnica direktorja murskosoboške bolnišnice za področje zdravstvene nege. Poudarila je, da skupina za samopomoč lahko veliko prispeva k ozaveščanju javnosti o pomenu preventivnega samopregledovanja dojk in obiska pri ginekologu. Vesele smo naših aktivnosti, saj s tem bogatimo tudi sebe.

Prijaznost je kot čudež.
Prijaznost preobrača ljudi.
Prijaznost spreminja svet.
(Phil Bosmans)

Marija Zver
članica skupine za samopomoč

Pevke Jesensko listje iz Dokležovja aktivne vse leto, tudi v jeseni

Ljudske pevke Jesensko listje se z nastopi rade odzovemo številnim povabilom

Ljudske pevke Jesensko listje iz Dokležovja smo aktivne vse leto, tako rekoč nimamo niti dopusta, saj zelo rade nastopamo v domačem kraju in tudi povsod drugje, kamor nas povabijo. Konec avgusta smo nastopale v Bratoncih, kjer so potekali Küharjevi dnevi. Na proslavi smo nastopile s tremi pesmimi: Soldaki mašerajo, Nocoj pa oh nocoj in Mi smo Prekmurci.

Tudi cerkvenih in nabožnih pesmi se ne branimo, saj aktivno sodelujemo v domači cerkvi in pojemo na pogrebih. Pred kratkim smo že četrtič nastopile na tradicionalnih KOZARJEVIH DNEVIH, na srečanju cerkvenih pevcev pod naslovom *»Odimo spejvat«*. Srečanje je potekalo v Odrancih 5. oktobra 2014.

Kozarjevi dnevi so bili namenjeni obletnicam, ki so zaznamovale župnijo Odranci v njeni cerkveni zgodovini. Na srečanju se je predstavilo devet skupin. Dokležovske pevke smo se predstavile z dvema pesmima: *Štefankralovska* (s to pesmijo smo počastile našega farnega zavetnika Sv. Štefana Kralja) in s pesmijo *Oče naš nebeški*.
V soboto, 18. oktobra 2014, pa smo zapele tudi v Gančanih ob spominskem obeležju Štefana Kovača - Marka. V spomin na padlega junaka smo zapele *Vsi so venci vejli* in *Počiva jezero v tihoti*. Na proslavi je bil prisoten tudi sin padlega prekmurskega heroja, ki živi v Ljubljani. Srečanje se je končalo v beltinski Ambasadi, kjer smo se družili in si pogledali film o Kovačevi vlogi v zgodovini v času pred in med drugo svetovno vojno.
Ob večerih, ki so v tem jesenskem času vse daljši, se zbiramo v vaški dvorani, kjer pojemo, si krajšamo čas, se družimo in vadimo za naslednje nastope.

Lidija Roposa

Pevci nam pojejo, godci pa godejo

Državno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž
Državno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž z naslovom Pevci nam pojejo, godci pa godejo je potekalo 22. novembra 2014 v kulturnem domu Term Zreče.
Tisoč Slovencev poje in igra ljudske pesmi in viže svojih prednikov. Z ljudsko glasbo so se naše generacije srečevale že zelo zgodaj, saj prihajamo iz podeželja, kjer so se ljudje srečevali ob različnih priložnostih, ljudska pesem pa je bila ob takih prilikah nepogrešljiva spremljevalka. Ljudski pevec, godec je tisti, ki poje z dušo, ki mu ni bistvena melodija ali glas, ampak občutje, s katerim posreduje doživetje pesmi.
Kulturno umetniško društvo Števan KÜhar Bratonci je bilo 11. 10. 2014 na regijskem srečanju v Bistrici ob Dravi izbrano za nastop na državnem srečanju.
Na medobčinskem srečanju v organizaciji JSKD - Območna izpostava Murska Sobota, ki je bilo junija v Dokležovju, smo bili po strokovni oceni ga. Jasne Vidakovič torej tudi mi izbrani za regijsko srečanje. Tovrstnih srečanj je v državi šest, iz vsakega regijskega srečanja pa se dve skupini uvrstita na državno srečanje in to je uspelo tudi nam. Na regijskem srečanju v Bistrici ob Dravi je nastopilo 13 skupin, po strokovni oceni dr. Mojce Kovačič pa sta bili izbrani dve skupini za državno srečanje: mešani pevski zbor Vzemi si čas KUD Števan KÜhar Bratonci in Trije godci s skednja KUD Franc Ilec Loka-Rošnja. Zaradi doseženega uspeha

Tokratno državno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž je potekalo v Kulturnem domu Term Zreče

smo bili seveda presrečni. Na državno srečanje smo se odpravili lepo sončno nedeljo, ki je bila za nas še posebej praznična. Z nami je potoval tudi predstavnik JSKD, Območna izpostava Murska Sobota, g. Aljoša Obal, kar nam je bilo v posebno čast. Na srečanju je nastopilo 11 skupin: Kapelski pubje, Ljudske pevke Rogatec, Skupina godcev KD Mandrač Koper, mešani pevski zbor Vzemi si čas KUD Števan KÜhar Bratonci, sestri Apšner, Kranjski furmani, Janez Košar, Pevke ljudskih pesmi KD Osluševci, Šmentana muha, pevke ljudskih pesmi Društva Trstenke Podlehnik in Trio godci s skednja KUD Franc Ilec Loka-Rošnja. Naš zbor se je predstavil s pesmijo Imel je oče sine tri, zakonca Sraka pa sta zapela pesem z naslovom Lansko leto. Prireditev se je zaključila s skupno pesmijo vseh nastopajočih in z željo, da se še kdaj srečamo.
Sledila je pogostitev in druženje s pesmijo. Vračali smo se v poznih večernih urah, polni dobre volje, z lepim vtisi in z na novo stkanimi prijateljskimi vezmi.
Iskrena hvala še enkrat JSKD - Območna izpostava Murska Sobota.

Jože Vinkovič
Predsednik
KUD Števan KÜhar Bratonci

Svečanost ob dnevu Rudolfa Maistra v Dokležovju

Dijaki Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer, so se ob glasbeni spremljavi predstavili z recitalom odlomkov besedila Ferija Lainščka, Ločil bom peno od valov ter pesmi Rudolfa Maistra

»Mladi! Da ste pripravljeni:
meča ne dajte nikoli iz desnice,
naše pravice nikoli iz zenice!«
(Rudolf Maister – Vojanov)

V DPM Dokležovje smo ponosni, da lahko prenašamo zgodovinski spomin generala Rudolfa Maistra na mlajše generacije, zato ni slučaj, da smo se povezali z Gimnazijo Franca Miklošiča v Ljutomeru, kjer gojijo in ohranjajo vrednote naših pomembnih mož. Vodstvo šole z mentorji se je prijazno odzvalo našemu povabilu za sodelovanje in tako smo na simbolni ravni povezali levi in desni breg Mure, saj gimnazijo obiskuje veliko dijakov iz Prekmurja. Znova smo dokazali, da je reka Mura povezovalka in ne ločnica, kot so to v prelomnih časih naše zgodovine začutili Klek, Jerič, Slavič ter mnogi drugi.
Profesor Franc Čuš je povabil k sodelovanju svojega nekdanjega mentorja na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, dr. Dragana Potočnika, ki je bil slavnostni govornik na naši svečanosti. V svojem govoru je med drugim izpostavil junaško dejanje Rudolfa Maistra, ki je z maloštevilno vojsko ubranil našo severno mejo in prevzel oblast v Mariboru. Poudaril je kulturno plat Maistrovega življenja, saj je bil izredno velik bibliofil, svoj umetniški dar pa je izrazil v poeziji in slikanju. Dr. Potočnik je zelo dober poznavalec življenja generala Maistra, saj je o tem napisal tudi knjigo Zgodovinske okoliščine delovanja Maistra na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju. Govor slavnostnega govornika je izžareval veliko ljubezen in spoštovanje do generala Maistra, našega naroda ter kulturne omike, ki je temelj kulturne identitete.
V kulturnem programu so sodelovali dijaki Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer z recitalom, pod mentorstvom prof. Irene Štuhec. Pripravili so odlomke iz besedila Ločil bom peno od valov Ferija Lainščka ter pesmi Rudolfa Maistra. Svoj nastop so popestrili z glasbeno spremljavo ter poželi buren aplavz. Učenci POŠ Dokležovje so spoznali in predstavili življenje generala Maistra skozi knjigo Toneta Partljiča Deklica in general, ki jo krasijo ilustracije našega likovnega pedagoga Antona Buzetija, ki so bile ob tej priložnosti tudi razstavljene v prireditvenem prostoru. Del kulturnega programa so bile tudi ljudske pevke Jesenko listje, brez katerih ne mine nobena od naših prireditev. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano 22. novembra 2014, je z zanimanjem spremljalo program. Z nami so bili tudi: župan Občine Beltinci g. Milan Kerman, predstavniki vojašnice Murska Sobota, predstavniki Društva generala Maistra iz Ljutomera, ravnateljica OŠ Bakovci ga. Vanda Sobočan, ravnatelj OŠ Gornja Radgona g. Dušan Zagorc, predstavniki društev ter KS.
Zbrane je pozdravil novoizvoljeni župan Občine Beltinci, g. Milan Kerman. Zahvalil se je nastopajočim in organizatorjem ter vsem čestital ob prazniku. Predstavila se je tudi novoizvoljena predsednica KS Dokležovje, ga. Lidija Roposa, ob koncu pa je obiskovalce pozdravila še predsednica DPM Dokležovje, ga. Marija Zver, ter jih povabila na ogled razstave in spominske sobe Ivana Jeriča.
Obiskovalci in gostje so ob pogostitvi, ki so jo pripravili člani DPM Dokležovje, poklepetali, izmenjali izkušnje ter snovali načrte za prihodnje prireditve in delo. Veseli smo, da se na takšen način združujejo in povezujejo vse generacije, Upamo, da bodo mladi nadaljevali in ohranjali vrednote, za katere se je s svojimi zavezniki boril Rudolf Maister. V Dokležovju smo še posebej ponosni na njegova velika dejanja, saj sta se v njegovih vrstah borila dva naša pomembna domačina: Ivan Jerič in Matija Gregor. Prav gotovo bomo v prihodnje s pomočjo strokovnjakov našli še kakšen dokument ter ga postavili na ogled v preddverju spominske sobe.

Marija Zver
DPM Dokležovje

V spomin pesniku, pisatelju in prevajalcu Kajetanu Koviču

»Križemsvet gredo stopinje,
križemsvet gazi po snegu.
Bogve, kdo je šel pred mano,
bogve, kdo za mano gre,...«
(Kajetan Kovič)

Takole je zapisal Kajetan Kovič v pesmi Bela pravljica, ki je izšla leta 1953 v zbirki Pesmi štirih. Skupaj s prijatelji Cirilom Zlobcem, Janezom Menartom in Tonetom Pavčkom so jo izdali kot svoj prvenec.
Kajetan Kovič se je rodil 21. oktobra 1931 v Mariboru staršema, ki sta bila učitelja. Oče je bil Ljubljančan, mama pa je bila doma iz Prlekije. Zaradi vojne se je družina preselila k sorodnikom v Hrastje Moto, kjer se je Kovič zelo povezal z naravo. Rad je imel preproste, poštene, kmečke ljudi, rad je imel reko Muro. Čeprav ga je po šolanju pot zanesla drugam, je s pokrajino ob Muri gojil nevidne vezi ter jo podoživljal povsod, kjer je živel, še posebej v svojih pesmih.
Leta 1956 je na ljubljanski Filozofski

fakulteti diplomiral iz primerjalne književnosti, kot štipendist Prešernovega sklada pa se je veliko časa izobraževal v tujini (Pariz, Praga,…). Bil je urednik za leposlovje pri Državni založbi Slovenije ter do leta 1992, ko se je upokojil, tudi njen glavni urednik. Med drugim je bil redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, za svoja dela pa je prejel številne domače in tuje literarne nagrade. Svoje prve pesmi je začel objavljati že v gimnaziji, poeziji pa je ostal zvest vse življenje.

V njegovo zbirko spadajo tudi pripovedna besedila, prav gotovo pa je najbolj prepoznaven po svojih mladinskih delih, kjer se je uveljavil s prozo in poezijo (Moj prijatelj Piki Jakob, Maček Muri, Zlata ladja, Franca izpod klanca,…). Veliko njegovih del je prevedenih, največjo slavo pa je doživel Maček Muri s pevko Neco Falk.

Kajetan Kovič je bil mojster prevajanja, saj je prevajal nemško, francosko,

češko, hrvaško, srbsko in rusko poezijo. Iz nemščine je prevedel Prešernove nemške pesmi.

Ob njegovi smrti, 7. novembra 2014 v Ljubljani, je prijatelj Ciril Zlobec povedal, da se je »izpolnila tragična šala.« Kovič mu je nekoč dejal: »Ti, ki si že tolikokrat govoril na pogrebih, boš tudi nam.« »In res, že tretjič sem doživel izgubo resničnega prijatelja, ki presega vse normative vsakdanjega življenja. Prijateljstvo, ki je bilo med četverico, je bilo dragoceno, v sorazmerju s to dragocenostjo pa je tudi bolečina. Ko takšen prijatelj odide, odide tudi del tebe ; in tako je z njim odšel tudi del mene.«

»Vse poti so večno stare,
vse gredo nasproti smrti.
Vsem je na začetku rojstvo,
vsak korak je večno nov.
Križemsvet gredo stopinje,
križemsvet gazi po snegu.
Ena izmed njih je moja,
nanjo pada, pada sneg.«
(Kajetan Kovič)

Kajetan Kovič nam je zapustil bogato in neprecenljivo dediščino, po kateri bodo segale številne poznejše generacije.

Marija Zver
DPM Dokležovje

»Trganje in lüpanje kukorce po indašnje« v Gančanih

Lüpanje kukorce je stari kmečki običaj, ki je že od nekdaj povezoval staro in mlado. To ni bilo samo kmečko opravilo, ko je bilo potrebno pospraviti pridelek koruze, ampak je bil ta dogodek vedno povezan tudi z druženjem ljudi in zabavnimi igrami, ki jih je spremljala tudi narodna glasba. na koncu pa je sledila še pogostitev gospodinje.

Turistično društvo Sodar Gančani že vrsto let ohranja ta stari običaj. Naš cilj je ohraniti ga in prenesti tudi na mlade rodove. Zato vsako leto k sodelovanju povabimo otroke iz vrtca in mladino.

Prireditev je potekala dva dni. Prvi dan je bilo potrebno pridelek koruze pospraviti z njive. Člani turističnega društva so ročno potrgali koruzo, tako kot so to počeli nekoč in se pogostili ob domačih dobrotah.

Drugi dan smo se zbrali ob kupu koruze in veliko število ljudi je poskrbelo, da je bilo delo hitro opravljeno. Pridružili so se nam tudi gostje iz Ljubljane, otroci iz vrtca »Sodček« Gančani, oskrbovanci Doma Janka Škrabana iz Beltinec in drugi vaščani.

Lüpanje kukorce je tudi družabni dogodek, ki povezuje generacije

Vzgojiteljice vrtca so za otroke pripravile delavnice, na katerih so otroci izdelovali različne izdelke iz koruze in ličja. Otroci so se pomerili tudi v ročnem luščenju koruze, polnjenju koruze v lončke ter v igri, kdo prepelje več koruze v določenem času.

Ob teh igrah in lüpanju koruze smo se vsi skupaj zelo zabavali in na koncu uživali še v domačih dobrotah, ki so jih pripravili člani turističnega društva.

Cvetka Gomboc Alt

Miklavž v Lipi

Veseli december, mesec pričakovanj, obdarovanj in praznovanj. Že takoj na začetku tega meseca goduje sv. Miklavž, dobrotnik, ki je rad pomagal tistim, ki so bili pomoči potrebni. V spomin na svetnika, ki je imel čut in veliko srce za revne, je KD Lipa priredilo pohod Miklavža po vasi. Pri nas je ta lepi običaj še vedno živ. V spremstvu angelov in parkljev se je sprehodil skozi vas in imel kar precej dela, saj je obiskal mnogo otrok, jih obdaril in nagovoril. Nekateri izmed njih so mu obljubili, da bodo pridni in ga že zdaj povabili, naj jih obišče tudi drugo leto.

Milena Jerebic

Ob 20 - letnici delovanja TD Lipovci (1994 - 2014)

Kaj je vodilo naše prednike pri združevanju prizadevanj, da bi lažje uresničevali naloge in uspešneje dosegali zastavljene cilje na področjih, ki jih danes vključujemo v turizem: za lepše okolje, za prijazen pozdrav mimoidočemu, za naklonjenost popotniku na vsakem koraku, za obiskovalcu gostoljuben sprejem na pragu našega doma? Nemara je več dejavnikov, vsekakor pa skupek notranjih teženj, odmev zunanjih pritiskov in občečloveške vrednote.

Dve deceniji let nazaj smo v Lipovcih ugotovili, da imamo na področju turizma veliko idej. Uresničitev le-teh je možna le, če delujemo organizirano. Zato smo ustanovili Turistično društvo Lipovci. Pa si poglejmo kronologija ustanovitve, vodenja in glavnih aktivnosti.

1. Ustanovitev in vodstvo:

- TD Lipovci je bilo ustanovljeno na ustanovnem občnem zboru 16. aprila 1994. na osnovi predloga Elice Horvat in Janka Bezjaka. Za ustanovitev in registracijo je bilo potrebno po takrat veljavni zakonodaji najmanj deset sopodpisnikov. V register društev pri UE M. Sobota je bilo vpisano 23. maja 1994, pod zap. št. 554,
- prva izvoljena predsednica 16. aprila 1994 je bila Elica Horvat, Lipovci 132,
- drugi izvoljeni predsednik 8. aprila 1999 je bil Jožef Erjavec, Lipovci 68 (odstopil je leta 2000, zato je društvo do konca mandata vodil podpredsednik J. Bezjak),
- tretji izvoljeni predsednik je 3. februarja 2001 postal Štefan Forjan, Lipovci 129 (odstopil je leta 2005, zato je društvo do konca mandata vodil podpredsednik J. Bezjak),
- četrti izvoljeni predsednik je 18. februarja 2006 postal Janko Bezjak, Lipovci 265,
- v novem štiriletnem mandatu v obdobju 2009 - 2013 je društvo spet vodil Janko Bezjak, ki je bil tudi v vseh prejšnjih mandatih podpredsednik,
- peti predsednik za mandatno obdobje 2013 - 2017 je 1. aprila 2013 postal Daniel Zadravec.

2. Glavne aktivnosti

- Ž v začetku delovanja je društvo (1995) organiziralo prve zabavne novoletne večere s šaljivim tekmovanjem zakonskih parov. Podobne prireditve so si sledile nekaj let zapored in pritegnile večje število krajanov.
- V 1995 smo začeli v krajevni skupnosti prvič ocenjevati urejenost bivalnega okolja in na ta način poiskali Naj domačijo v Lipovcih. To počnemo še danes brez prekinitve.V letu 1997 smo prvič poiskali tudi Naj kmetijo, vendar je teh kmalu zmanjkalo, saj je čistih in urejenih kmetij malo. Posledica omenjene akcije pa je skrbno urejeno bivalno okolje, za kar si naši marljivi krajani zaslužijo vso pohvalo.
- Organiziramo pustne povorke z množično udeležbo pustnih mask in s pustnim rajanjem. Prva povorka je bila 1996 in z njimi nadaljujemo brez prekinitve vsa leta.
- Leta 2002 smo se edini iz SV Slovenije udeležili 1. pustnega karnevala v Ljubljani, potem pa še leta 2003, kjer smo z našimi pozvačini in domiselnimi skupinskimi maskami očarali obiskovalce (tudi Japonci so nas oblegali s fotoaparati in kamerami).
- Odmevne in bogate velikonočne razstave „remenk“ in drugih velikonočnih aranžmajev smo organizirali od 2000 do 2005 (šestkrat), potem pa smo jih opustili, ker je bilo preveč posnemovalcev. Razstave smo postavljali tudi v OŠ Beltinci in drugod.
- »Praznik buč – pozdrav jeseni« smo prvič organizirali v letu 2003, v letu 2008 prvič tudi v mednarodni zasedbi. Soorganizator te zelo pestre prireditve je bil trikrat tudi Zavod za zdravstveno varstvo iz M. Sobote. Buče sadimo in pridelujemo člani TD Lipovci na njivi, ki je v lasti KS.

Praznik buč je tako rekoč neke vrste krajevni praznik in letošnji 12. ob 20-letnem jubileju TD je bil tudi v mednarodni zasedbi. Doslej so poleg Slovenije sodelovale še Avstrija, Madžarska, Poljska, Italija, Hrvaška, Francija, Amerika in nazadnje še Avstralija.

- Od 2005 dalje obdelujemo društveno zelenjavno – zeliščni vrt, kjer gojimo zelišča za različne namaze, zdravilne čaje, napitke, ipd.
- Leta 2006 smo začeli urejati povsem nov park na nekoč zapuščenem in zaraslem zemljišču, kjer je bil izmed treh tudi glavni izvir presahlega potoka Pinkava z manjšim jezerom in ribami v njem. Potok Pinkava je tekel skozi Lipovce, Gančane in proti vasi Lipa. Izvrtali smo studenec v globino do „potopljenega“ izvira 8,5 m. Vodo v parku Pinkava črpamo za zalivanje posajenih grmovnic in drevja. Seveda jo koristimo tudi za osvežitev oziroma odžejanje v letnem času.
- Aktivno smo prisotni pri urejanju Vučje jame v turistično destinacijo.
- Vsako leto se v izdatnem številu udeležujemo čistilne akcije ob dnevu Zemlje.
- Vsako leto organiziramo kolesarjenje in pohodništvo.
- Z ekipo “pražilcev” se udeležujemo Svetovnega festivala praženega krompirja vse od leta 2010 (v jubilejnem 2014 je bil v Poljanski dolini pri Škofji Loki).

3. Informacijsko- oglaševalne aktivnosti:

- V prvih letih ustanovitve društva smo ob vseh vpadnicah v Lipovce postavili turistične pozdravne table (skupaj 5), ki jih vzdržujemo, poleti tudi z rožami, ter jih po poškodbah zaradi neurij ali zaradi izživljanja nepridipravov obnavljamo.
- Leta 1998 smo izdali pisemsko razglednico z motivi iz domačega kraja, štiri z velikonočnimi motivi pa še leta 2004, vsako v nakladi 2000 izvodov.
- V letu 2006 smo v nakladi 3000 izvodov izdelali in izdali prvi turistični prospekt kraja Lipovci.
- Oglašamo se v občinskem glasilu Mali rijtar in v krajevnem glasilu, sodelujemo s Pomursko turistično zvezo in s Turistično zvezo Slovenije, z Zavodom za turizem in kulturo Občine Beltinci, z Občino Beltinci, Osnovno šolo Beltinci in drugimi društvi, tudi z drugimi kraji Slovenije.
- Pevke skupine ljudskih pevk v Lipovcih so članice TD in nastopajo širom Slovenije.
- V fazi izdelave je drugi turistično - informativni prospekt domačega kraja.

- **4. Druge aktivnosti:**
- Pobrateni smo s TD Vuhred, vezi imamo s KD iz Poljčan, s kulturno skupino iz Male Nedelje, s TD Hotiza sodelujemo z izmenjavo Pavlovih pohodov v mesecu januarju na relaciji Lipovci – Hotiza in obratno (16,5km).
- Sodelujemo na mednarodnem FF v Beltincih in z drugimi KS (Langašijada v KS Lipa) ter na prireditvah v drugih občinah in regijah po Sloveniji. Promoviramo kraj Lipovce, Občino Beltinci in Slovenijo.
- Člani našega društva se udeležujejo tekmovanj v kuhanju (kuhanje na Bučarijadi v Bodoncih, na Dödöljadi v Puconcih, bogračijade)kjer dosegajo izredne rezultate.

V letu 2004 smo prejeli občinsko priznanje Občine Beltinci ob 10-letnici aktivnega delovanja. 2009 smo ob 15-letnici na bučnem prazniku prejeli priznanje TZS z bronastim znakom, Priznanje PTZ in priznanje KS Lipovci. Še veliko priznanj so dobili naši člani za prekmursko gibanico, za kuhanje bograča, za kuhanje dödölov. Omeniti velja tekmovanje kuharjev amaterjev iz Slovenije 14. novembra 2009 na gostinski šoli v Celju, kjer je naša članica Vera Bezjak prejela priznanje za osvojeno 2. mesto. Posebno priznanje Turistične zveze Slovenije za prizadevno prostovoljno delo v turistični društveni organizaciji je v 2013 prejel Janko Bezjak.

V jubilejnem letu je na 12. slavnostnem mednarodnem Prazniku buč-pozdrav jeseni več zaslužnih članov prejelo društvene pohvale. Turistično društvo Lipovci pa je 9. decembra 2014 za uspešno 20 - letno delo prejelo priznanje Pomurske turistične zveze M.Sobota.

Vloženo prostovoljno delo članov društva ocenjujemo po evidenci letno v vrednosti cca 20.000 EUR, kar je velik prispevek k razvoju turizma na krajevnem in občinskem področju.

Vsem, ki ste doslej kakorkoli pomagali s prostovoljnim delom ali donacijami v korist našega TD, se zahvaljujemo in vas vabimo k sodelovanju tudi vnaprej. Turizem smo ljudje!

Janko Bezjak
predsednik nadzornega odbora TD

Investicije v kmetijstvu so nujno potrebne za razvoj kmetijstva

Društvo prijateljev agrarne ekonomike (DPAE) je v sodelovanju s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede, UM ter RIS Dvorec Rakičan v petek, 5. 12. 2014 v RIS Dvorec Rakičan že tretje leto zapored pripravilo okroglo mizo o aktualni tematiki v kmetijstvu. Naslov okrogle mize je Društvo prijateljev agrarne ekonomike v letu 2014 namenilo »INVESTICIJAM V KMETIJSTVU«.

Na okrogli mizi so sodelovali Gorazd Gruntar (MKGP), mag. Vlado Hunjadi (Združenje pridelovalcev sladkorne pese Slovenije), Damjan Jerič (KGZS – Zavod Murska Sobota), izr. prof. dr. Karmen Pažek (Katedra za agrarno ekonomiko in razvoj podeželja na FKBV). Moderator okrogle mize je bil red. prof. dr. Črtomir Rozman (FKBV, UM).

Najprej je vse prisotne pozdravil mag. Robert Celec, direktor RIS Dvorec Rakičan ter doktorand in predsednik DPAE Silvo Pozderec, ki je med drugim povedal, da so za uspešen razvoj, bodisi na kmetijskem gospodarstvu bodisi v kmetijskem podjetništvu investicije nujno potrebne.

Mag. Vlado Hunjadi je predstavil prednosti nove tovarne sladkorja, ki se načrtuje, in pojasnil, zakaj se sladkorna pesa mora vrniti nazaj na slovenska polja. Sledila je predstavitev analize ankete o pridelavi sladkorne pese v Sloveniji do leta 2017, ki je pokazala, da je kar 57 % vseh anketiranih izrazilo željo po ponovni pridelavi v Sloveniji.

Damjan Jerič iz KGZ Murska Sobota je govoril o obstoječih stanjih na kmetijah, potrebah po investicijah na le - teh in pridobivanju javnih sredstev

za investicije. Zaključil je, da so v času investicij kmetije najbolj ranljive in da je nujno potrebno dobro načrtovanje pred izvedbo investicije.
Predstavnik MKGP, sekretar Gorazd Gruntar, je uvodoma predstavil pravne podlage nove kmetijske politike PRP 2014-2020. Sledila je podrobna predstavitev vseh ukrepov in podukrepov, ki bodo veljali v novem programskem obdobju PRP 2014-2020 in na katere se bodo lahko posamezni vlagatelji oz. pridelovalci prijavili. Na koncu je pojasnil, da je bilo v preteklem programskem obdobju največ odobrenih vlog iz podravske regije, največ odobrenih sredstev pa prav iz pomurske regije.
Izr. prof. dr. Karmen Pažek iz Katedre za agrarno ekonomiko in razvoj podeželja na FKBV je govorila o CBA analizi in realnih opcijah v kmetijstvu. Povedala je, da je investicijsko odločanje eden najpomembnejših procesov, ki teče v poslovanju podjetja, saj ima dolgoročne posledice, ki bistveno vplivajo na razvoj podjetja, zato mora biti dobro premišljeno in mora v čim večji meri upoštevati vse dejavnike, pomembne za odločitev.

Utrinek z okrogle mize Investivije v kmetijstvu

Ob kuncu okrogle mize je bila uradno razglašena zmagovalna fotografija 1. Fotografskega natečaja DPAE, ki je potekal v poletnih mesecih 2014. Nagrado za najboljšo fotografijo je prejel Kristjan Malačič s fotografijo »Smrdokavra«. Sledila je še uradna predstavitev že tretjega LETNEGA BILTENA DPAE 2014, ki vsebuje zanimive strokovne članke članov DPAE s področja agrarne ekonomike.

Pregled dela Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Murska Sobota v letu 2014

Nastopil je čas, ko leto 2014 počasi polzi h koncu, istočasno pa se nam za leto dni oddaljujejo tudi dogodki, ki so pred 23. leti prelomno vplivali na osamosvojitev Republike Slovenije. OZVVS Murska Sobota ohranja spomin na domoljubje in enotnost državljank in državljanov v času osamosvojitvene vojne, spomin na čas, ko je bila Slovenija prvič brez prisotnosti tuje vojaške sile na svojem ozemlju in na čas, ko smo dosegli tudi mednarodno priznanje.
Ob zaključku leta smo zabeležili pregled aktivnosti v letu 2014, istočasno pa se zahvaljujemo vsem članom OZVVS Murska Sobota za njihovo delo in prosti čas, ki ga namenjajo naši organizaciji.
Naše združenje je letos obeležilo 15 let delovanja. Ob tej svečani priložnosti smo 15. marca sklicali letni zbor veteranov, na katerem smo poleg analize realizacije finančnega plana za minulo leto in postavljanja novih ciljev za leto 2014 podelili tudi zahvalne listine in plakete. Zahvalne listine za tvorno sodelovanje in pomoč združenju so prejele občine Gornji Petrovci, Hodoš, Murska Sobota, Moravske Toplice, Puconci, Rogaševci, Šalovci in Tišina, Vojašnica Murska Sobota, BEOSZ Székesfehérvár ter Policijsko veteransko združenje Sever za Pomurje. Bronasto plaketo OZVVS za pomoč in delo v OZVVS so prejeli Albin Mencinger, Antonija Gutman Kološa, Janko Aleksander in Marjan Unger. Zahvalno plaketo za uspešno sodelovanje so prejeli DOŠ Prosenjakovci, OŠ Tišina in Ciril Magdič iz PVD Sever (za uspešno meddruštveno sodelovanje). Bronaste plakete ZVVS za požrtvovalno delo v ZVVS so prejeli Franc Apatič, Adam Luthar in Viljem Kovač, srebrni plaketi pa Janez Kološa in Slavko Gomboc. Valter Baldaš, Bogdan Micevski in Ivan Smodiš so prejemniki zahvalnih listin ob 20 - letnici ZVVS za tvorno sodelovanje pri vzpostavitvi in delovanju zveze. S svojo prisotnostjo so nas počastili predsednik ZVVS Ladislav Lipič, predsednik PO Pomurja Niko Brus, predsedniki OZZVS Ljutomer, Lendava, Gornja Radgona, Ormož, predstavnik policijskega veteranskega združenja Sever za Pomurje, župani občin Rogaševci, Moravske Toplice, Puconci, Tišina, Gornji Petrovci in podžupan Murske Sobote, predstavnik Društva vojnih invalidov Pomurja in predstavniki iz madžarskega BEOSZ Székesfehérvár in Szombatheja. S slednjimi je naše združenje podpisalo tudi Listino o sodelovanju na mednarodnem področju.
5. aprila je bil v Kulturni dvorani Sevnica organiziran glavni zbor Zveze veteranov vojne za Slovenijo, kjer so podelili najvišja priznanja najzaslužnejšim članom. Med prejemniki sta bila tudi člana našega območnega združenja. Zlato plaketo ZVVS je prejel Bogdan Micevski, red I. stopnje pa Ludvik Jonaš. Območna združenja Pomurja so ob Dnevu odprtih vrat vojašnice Murska Sobota, 10. maja 2014, organizirala

kuhanje vojaškega golaža.
V počastitev dneva veteranov, 15. maja 2014, smo se člani nekaterih OZZVS Pomurje udeležili 6. krvodajalske akcije na transfuzijskem oddelku bolnišnice v Rakičanu.
28. maja sta OZVVS Murska Sobota in Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota organizirali zbiralno akcijo za pomoč prizadetim v poplavah v Srbiji in Bosni in Hercegovini. S skupnimi močmi smo donirali ustekleničeno vodo, živila, higijenske potrebščine, obutev, oblačila in posteljnino.
Naše združenje je ob počastitvi dneva državnosti in zaključku šolskega leta 24. junija skupaj z Občino Moravske Toplice in Osnovno šolo Bogojina pripravilo proslavo. Mladim smo predstavili glavne osamosvojitvene dogodke, po proslavi pa smo si ogledali del razstave »Dogodki leta 1991«.
Na dan državnosti, 25. junija, smo veterani skupaj z Občino Šalovci organizirali proslavo ob spominskem obeležju na nekdanji stražnici v Čepincih in 3. pohod ob slovensko-madžarski meji. Kulturni program so popestrili učenci OŠ Šalovci in domači pevci.
OZZVS Murska Sobota je svojim članom tudi to poletje zagotovila možnost počitnikovanja v bivalni prikolici v Izoli.
16. julija je postal častni občan Mestne občine Murska Sobota predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo, general major Ladislav Lipič. Častni naziv si je prislužil predvsem zato, ker je s svojim delom v času osamosvajanja in kasneje, ko je bil slovenski veleposlanik v Budimpešti, v veliki meri pripomogel k razvoju regije.
OZZVS Murska Sobota se je 2. avgusta udeležila tradicionalnega 13. Tekmovanja veteranov v lovu rib s plovcem, ki je potekalo na Ptuju. Tekmovalo je 37 ekip, naša ekipa pa je osvojila 4. mesto.
17. avgusta smo Prekmurci praznovali 95 let priključitve k matični državi. V počastitev tega pomembnega dogodka smo se državne proslave v Beltincih udeležili tudi člani OZZVS Murska Sobota.
23. avgusta smo v Šalovcih organizirali 12. Srečanje veteranov OZVVS Murska Sobota. Na srečanju je potekalo tekmovanje v raznih športnih

disciplinah. Prehodni pokal je že tretje leto zapored osvojila ekipa Beltincev, 2. mesto ekipa Gornji Petrovci, 3. mesto pa ekipa Murska Sobota. Razglasili smo tudi najboljše posameznike v določenih disciplinah. V metu bombe je 1. mesto osvojil Franc Topolovec, 2. mesto Jože Vogrinčič, 3. mesto Vadon Gabor. V pikadu je bil najuspešnejši Anton Maučec, 2. mesto je zasedel Anton Abraham, 3. mesto pa Štefan Žibrik. V streljanju z zračno puško je 1. mesto osvojil Ivan Smodiš, 2. mesto Feluši Karoli, 3. mesto Tivadar Kovačec. Pri metu na koš je bil najboljši Štefan Börc, 2. mesto je osvojil Vlado Kamničar, 3. mesto pa Friderik Marič. Srečanja se je udeležilo okrog 110 članov naše organizacije, z obiski pa so nas počastili tudi predsednik ZVVS Ladislav Lipič, župan Občine Šalovci Iztok Fartek, župan Občine Gornji Petrovci Franc Šlihthuber, veterani iz BEOSZ Székesfehérvárja, predstavniki sosednjih OZVVS in predstavniki PVD Sever Pomurja.
30. avgusta smo se predstavniki organizacije udeležili proslave ob 17. občinskem prazniku Občine Gornji Petrovci in 80. obletnici pristanka prvega stratosferskega balona v Ženavljah.

6. septembra se je naša ekipa s praporščakoma v Vojašnici generala Maistra v Mariboru udeležila usposabljanja, ki ga je organizirala Zveza veteranov. Usposabljanja pod vodstvom praporščaka Zveze veteranov Dominika Grmeka se je udeležilo 81 praporščakov iz vse Slovenije, usposabljali pa so se za opravljanje protokolarnih nalog in žalnih dogodkov.
20. septembra smo veterani obiskali Gorenjsko. Ogledali smo si vojašnico v Bohinjski Beli, kjer nam je dežurni predstavil delo in oborožitev gorske enote ter spominsko sobo. Pot smo nadaljevali do Ribčevega lazu, spomenika štirih srčnih mož, Cerkve svetega Janeza in slapa Savice. Po kosilu smo si ogledali še Planšarski muzej v Stari Fužini.
Člani OZZVS smo se 19. oktobra udeležili slovesnosti v počastitev 70-letnice spomina na padle borce NOB in praznik Občine Puconci.
24. oktobra smo se v Grajski dvorani v Murski Soboti udeležili posveta z naslovom Vloga TO Pomurja v procesu osamosvajanja, ki ga je organiziral Pokrajinski odbor Pomurja.
30. oktobra smo s prižiganjem sveč ob spominskih obeležjih počastili spomin na preminule.
5. novembra so se predstavniki združenja udeležili slovesnosti od dnevu Rodovskega bataljona 72. brigade Slovenske vojske, ki jo je organizirala Vojašnica Murska Sobota. Slovesnost je potekala v Gledališču Park Murska Sobota, slavnostni govornik prireditve pa je bil general major Ladislav Lipič.
Poleg navedenih aktivnosti je naša organizacija sodelovala še v približno sto dejavnostih. Na koncu želim vsem veterankam, veteranom in vsem občanom srečno, zdravo in predvsem varno novo leto 2015.
Na samem začetku novega leta 2015 nas čaka kar pomembna naloga, saj je volilno leto in tako bo naše združenje dobilo novo vodstvo.

Za OZVVS Murska Sobota zapisal podpredsednik Bogdan Micevski

Metka Lipič Baligač, prejemnica zlatega znaka za življenjsko delo na področju zdravstvene nege za leto 2014

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov vsako leto podeljuje priznanje zlati znak posamezniku ali skupini za dosežke in pomembne prispevke na področju zdravstvene in babiške nege. Letos je priznanje prejela Metka Lipič Baligač, dipl.m.s., mag. zdr. nege, pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege v Splošni bolnišnici Murska Sobota.

Metka Lipič Baligač je po končani Srednji zdravstveni šoli v Murski Soboti študij nadaljevala na Višji zdravstveni šoli v Ljubljani. Željna znanja je zaključila študij na Visoki zdravstveni šoli v Mariboru in si pridobila naziv diplomirana medicinska sestra, kasneje pa je še magistrirala s področja zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvene vede na Univerzi v Mariboru. Zaključila je podiplomski tečaj iz hospitalne higiene, dodatno se je izobraževala s področja managementa v zdravstvu, si pridobila naziv mediatorica v zdravstvu in opravila izpit za notranjo presojevalko za mednarodno akreditacijo. Za področje internistične zdravstvene nege se je habilitirala kot višja predavateljica v Evropskem centru Maribor.

Prva njena zaposlitev je bila na Hematološki kliniki UKC Ljubljana. Nove izzive ji je prinesla zaposlitev v Splošni bolnišnici Murska Sobota na internem oddelku. Iz UKC Ljubljana je prenesla smernice o zaščiti pri pripravi in aplikaciji citostatikov in jih na internem oddelku tudi uspešno uvedla. Pripravila je številne standarde negovalnih intervencij in jih uvedla v prakso na področju internistične zdravstvene nege.

Leta 2001 je prevzela na srednjem managementu vodstvo zdravstvene nege za področje internističnih dejavnosti. Od leta 2009 je pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege v Splošni bolnišnici Murska Sobota. Z vodenjem zaposlenih v zdravstveni negi Splošne bolnišnice Murska Sobota je prispevala, da je zdravstvena nega v Splošni bolnišnici Murska Sobota sledila viziji in strategiji razvoja bolnišnice in postala ugledna v slovenskem prostoru. Na magistrskem študiju si je pridobila znanje, ki ji omogoča poglabljanje v širša strokovna področja in uporabo znanstveno raziskovalnih metod v širšem spektru problemov na področju zdravstvene nege.

S profesionalnostjo, strokovnostjo, vztrajnostjo in s pokončno držo zna prepričati slehernega sogovornika in mu dokazati pomembnost zdravstvene nege, vlogo zaposlenih v zdravstveni negi ob pacientu in resnost situacije v zdravstvu. Zastopa interese za ureditev položaja zdravstvene nege v bolnišnici in tudi v širšem slovenskem prostoru in je zagovornica za pravičnejšo metodologijo prikazovanja kadrov v javnem sektorju, s poudarkom na kadrovski podhranjenosti izvajalcev zdravstvene nege v slovenskih zdravstvenih zavodih. Zelo velik pomen daje pozitivni klimi in dobrim medosebnim odnosom v širšem multidisciplinarnem timu, rešuje konfliktne situacije z uporabo mediacijskih veščin in tudi z osebnim zgledom. Izjemno podpira raziskovalno in znanstveno delo na področju zdravstvene nege, izvajanje študij in raziskav, ki pripomorejo h kakovostni zdravstveni negi in dajejo osnovo z dokazi podprti zdravstveni negi.

Metka Lipič Baligač je ustvarjalka na svojem strokovnem področju, vidna in slišana v širšem slovenskem prostoru, pacienti in zaposleni predstavljajo zanjo osrednje mesto delovanja. Nad zaposlenimi v zdravstveni negi v Splošni bolnišnici Murska Sobota pa je razgrnila plašč, pod katerim najde zaščito, spodbudo in strokovno podporo vsak izvajalec zdravstvene nege.

Daniela Mörec
predsednica DMSBZT Pomurja

Dejavniki tveganja za razvoj kroničnih nenalezljivih bolezni – druga delavnica

V prostorih DU Beltinci smo 26. 11. 2014 izvedli že drugo delavnico na zgoraj omenjeno temo. Delavnico smo pripravile in jo izvedle medicinske sestre Metka Močnik, Nada Poredoš in Ana Marija Vučko. Vse smo članice DU Beltinci in vključene v projekt » Starejši za višjo kakovost življenja doma » .

Tokratna delavnica je obsegala: meritve krvnega tlaka, krvnega sladkorja, holesterola, trigliceridov in zdravstveno svetovanje. Tako kot prvič je bila tudi tokratna delavnica zelo dobro obiskana, povratne informacije pa so bile nadvse pozitivne. Izražena je bila želja članov, da bi bile takšne delavnice organizirane tudi v prihodnje. Z ozirom na to, da se življenjska doba podaljšuje, je pomembno osveščanje ljudi tudi v starejših letih. Razen tega je potrebno ljudi dovolj zgodaj poučiti, kako in na kakšen način se je potrebno pripraviti za čas, ko začno pešati moči in se pojavijo druge težave, da bi lažje poskrbeli zase in za svoje potrebe.

Kako dolgo bomo ostali vitalni in aktivni, je v veliki meri odvisno od našega počutja in zdravja. Že po 50. letu življenja se pogosteje srečujemo z raznimi tegobami in zdravstvenimi težavami. To so največkrat bolezni srca in ožilja, osteoporoza… Upadanje telesnih hormonov povzroča spremembe v

telesni sestavi, kar povzroči kopičenje telesne maščobe, zmanjšanje mišične mase in mineralne kostne gostote. Stvari, ki se nam dogajajo v življenju, se pogosto odražajo na našem počutju, odpornosti in zdravju. Upam si trditi, da je zdravje največja vrednota nas vseh, pogosto pa se tega zavemo šele takrat, ko zbolimo.
Namen takšnih delavnic niso zgolj rezultati meritev, pač pa vzgojno izobraževalno delovanje. Pri starejših prevladuje velika motivacija po ohranjanju samostojnosti in neodvisnosti, zato je prisotna toliko večja skrb za zdravje.
Človek ni nikoli prestar, da ne bi izkoristil prednosti zdravega načina življenja.

Ana Marija Vučko

Delavnica meritev krvnih vrednosti in zdravstvenega svetovanja je bila tudi tokrat dobro obiskana

Zdravilna moč zemlje – čas je, da se sezujemo - 1 del

»Zemlja sicer ni živo bitje, pa ravna z nami kot bi bila naša mati, mi pa smo od nje odvisni kot otroci!«
(Dalaj Lama)

Premalo se zavedamo in premalo občutimo, da smo del zemlje, ki nam daje marsikaj…nešteto darov, ki jih znamo in hočemo ali pa tudi nočemo sprejeti. Po ajurvedskem konceptu (indijski sistem medicine) je zemlja eden od petih elementov, iz katerih sestoji človeško telo. Ko je element zemlje neuravnotežen, so ustvarjene razmere, ki povzročijo razne bolezni. Torej, hodite bosi, sedite in ležite na zemlji in skušajte svojo energijo povezati z energijo zemlje. Med jedjo, namesto da sedete na stol, sedite na tla. Tako bo telo postalo prevodnik energije zemlje, ki se bo združila z energijo vesolja. V predelu trebuha bo prišlo do iskrenja, ki bo vplivalo na izboljšanje prebave. Torej, v poletnih mesecih si privoščite čim več piknikov na prostem, ko sedite na zemlji. Predvsem po dežju ujemite vonj zemlje. Globoko vdihnite, da ga bodo vaši sprejemniki v možganih zaznali. (Vir: www.sensa.si). Knjiga Ajše Kranjc Zdravilna moč zemlje, ki sem jo prebrala pred kratkim, ponazarja čudovito moč in vir energije ter zdravja, ki prihaja iz zemlje, po kateri hodimo in katere del smo vsi, v katero pa se konec koncev po opravljenjem poslanstvu na Zemlji tudi vrnemo. Knjiga nam daje napotke, kako ostati »ozemljen«. Po logiki narave bi bilo za telo najboljše, če bi bili ozemljeni 24 ur na dan, tako kot so bili ljudje v stiku z zemljo nekoč. Danes pa nam žal (ker je pač tako naravnan svet in ker se vse tako vrti, kot se vrti) ostane le možnost, da se temu čim bolj približamo. Najenostavneje je, da se čim večkrat sezujemo in hodimo bosi. Če imamo možnost, si nabavimo ozemljeno posteljo. Zemljenje pomeni priklop telesa na neusahnjeno nežno energijo zemeljske površine. Sodoben način življenja je povezan s številnimi težavami, ki jih naši predniki niso poznali, oziroma vsaj ne v tolikšni meri. Sprašujemo se, ali je na njihovo pojavljanje vsaj delno vpivala človekova odrezanost od planeta, na katerem živimo. Torej, naša vnovična ozemljitev lahko pomaga preprečiti škodljivo dogajanje v telesu, izboljša naše delovanje in celo prekine nekatere škodljive procese, ki so že pripeljali telo na pot trpljenja in bolečine (vnetja, stres, bolečine, pomanjkanje spanca, glavoboli, hormonske težave, rane, slab krvni obtok, visok krvni tlak…). Ko smo nekoč hodili bosi in razgaljeni po zemlji, smo bili pod okriljem njenega nežnega zaščitnega elektromagnetnega polja, ki je lahko delovalo varovalno. Danes te zaščite nimamo, hkrati pa po nas iz vseh strani udarjajo umetni elektromagnetni valovi, ki vplivajo tudi na našo notranjost.

(nadaljevanje sledi)

Za Vas izbrala
Lilijana BEŽAN

Nisa in Niko Kocet v Londonu osvojila štiri medalje

Nisa in Niko sta presenetila z izjemnima rezultatoma

Od 29. 10. 2014 do 2. 11. 2014 je v Veliki Britaniji, natančneje v Londonu, potekalo 1. Evropsko prvenstvo IKU v organizaciji Mednarodne karate unije in 2. Svetovne igre za otroke, prav tako v organizaciji Mednarodne karate unije.

Otroci so sodelovali na svetovnih igrah v karateju, katah in borbah posamezno, mladinci in kadeti do 21 let pa na evropskem prvenstvu v katah in borbah posamezno in v katah in borbah ekipno. Tekmovanja se je udeležilo 900 tekmovalcev iz osemnajstih držav.
Slovenska reprezentanca je štela 19 tekmovalcev, ki so nastopali v različnih kategorijah in skupno osvojili kar 13 odličij.
Tekmovanja sta se udeležila tudi dva tekmovalca iz Občine Beltinci, **Nisa in Niko Kocet**, ki sta presenetila z izjemnima rezultatoma. Nisa je bila v borbah v svoji kategoriji druga, v katah pa tretja. Niko je bil v borbah v svoji kategoriji tretji in je z ekipo osvojil odlično tretje mesto.

Iskrene čestitke !

Športna zveza Beltinci

Mladi in judo

Judo (»ju« in »do«, v prevodu »mehka pot«) je moderna japonska borilna veščina, ki se je razvila konec 19. stoletja, njen začetnik pa je Džigoro Kano. Je goloroka borilna veščina, ki vključuje borbo stoje in na tleh, mete, padce, vzvode. Udarcev z rokami in nogami judo neposredno ne vsebuje. Oseba, ki vadi oz. trenira judo, je judoist. Učenci, oblečeni v bele uniforme – kimone, vadijo pod vodstvom učitelja mojstra. Kraj vadbe se na Japonskem imenuje dodžo, drugje po svetu pa so to po navadi večje ali manjše telovadnice. Zaradi varnosti pri padcih se vadba vrši na posebnih blazinah, t.i. tatamijih.

Judo lahko poleg tehnik vsebuje tudi filozofsko plat, tesno povezano z vadbo. Namen juda je tudi razvoj celega človeka skozi dolgotrajno vadbo, tako v pomenu fizičnega razvoja (zdravje, borba in samoobramba, šport), kakor razvoja razuma, osebnosti in doseganja notranjega miru. Miselnost juda je, da nasprotnika porazimo s preusmeritvijo njegove lastne sile in da se uspešno prilagajamo trenutnim pogojem. Judo prav tako vsebuje vidik optimalne učinkovitosti, saj za borbo z nasprotnikom ni potrebna le gola moč in teža. Kot rečeno, pa je judo poleg fizičnega tudi način razvoja samega sebe v duhovno - miselnem smislu. V judu je prisoten vidik, da se učenje v resnici nikoli ne konča.

Prvič je bil prikazan leta 1964 na tokijskih poletnih olimpijskih igrah, leta 1972 pa je postal polnopravna olimpijska disciplina. Slovenski judo je z osvojitvijo bronaste olimpijske medalje Urške Žolnir v kategoriji do 63 kg in Lucije Podavder v kategoriji nad 78 kg doživel največje uspehe.

Judo postaja tudi v Prekmurju vse bolj priljubljen. Vemo, da sta gibanje in razvoj motoričnih sposobnosti za razvoj mladega človeka ključnega pomena. Zato je razveseljivo, da smo 7. decembra v telovadnici Osnovne šole Beltinci lahko pozdravili kar 51 mladih judoistov. Judo klub Klima center Tratnjek iz Beltincev je pripravil srečanje svojih članov ter članov kluba Judo klub Štorkljice iz Murske Sobote, Puconcev, Moravskih Toplic in Turnišča. Mladi judoisti so se pomerili na poligonu ter za pogum prejeli zaslužene medalje. Ker je bil dobri mož Miklavž že utrujen, je poprosil za uslugo svoja znanca. Tako sta otroke

Skupinska fotografija udeležencev srečanja mladih judojistov Pomurja

obiskala Spider - man in Črni mož, ki sta najprej pokazala nekaj atraktivnih padcev in metov, nato pa razdelila še darila.

V prihodnje bomo takšna srečanja ponovili še v Murski Soboti, Puconcih in Turnišču. Otroci na ta način pridobijo občutek za tekmovalnost, svoje znanje pa lahko pokažejo staršem, sorodnikom in obiskovalcem. Zato vas že sedaj vabimo, da se nam pridružite.

Srečno 2015!

Tina Zver-Vlaj

GEOHIŠA
geodetske storitve in posredovanje nepremičnin, d.o.o.

Panonska ulica 19, 9231 Beltinci
GSM: 051 378 037
info@geohisa.si www.geohisa.si

-UREDITEV MEJE
-PARCELACIJA
-GEODETSKI NAČRT
-ZAKOLIČENJE OBJEKTOV
-DOLOČITEV ZEMLJIŠČA POD STAVBO
-VRIS VODOV GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE (KATASTER KOMUNALNIH NAPRAV)
-INŽENIRSKA GEODEZIJA
-ODMERE DOLŽINSKIH OBJEKTOV
-IZDELAVA IDENTIFIKACIJSKIH POTRDIL
-SVETOVANJE

Srečno v novem letu 2015

Pomurska liga v pikadu

V polnem teku je tekmovanje v Pomurski pikado ligi, sezona 2014 - 2015, ki jo tudi letos vodi in organizira ŠD Dokležovje. V ligi tekmuje 15 ekip, od tega 6 iz naše občine. Naslov prvaka brani ekipa pikado kluba ŠD Dokležovje.
Trenutna lestvica po odigranih 10 kolih je sledeča:

	ekipa	tekem	zmage	porazi	igre	seti	točke
1.	ŠD DOKLEŽOVJE (Dokležovje)	9	9	0	171 : 54	370 : 171	18
2.	PUPA BAR 1 (Ljutomer)	10	8	2	170 : 80	375 : 222	16
3.	P.K. MURPHY (Dokležovje)	10	8	2	153 : 97	339 : 262	16
4.	TEAM MAŽI BAR (Ižakovci)	9	8	1	129 : 96	300 : 247	16
5.	PICOLO (Melinci)	9	6	3	138 : 87	319 : 231	12
6.	ČARNE VRANE (Ižakovci)	10	5	5	133 : 117	325 : 288	10
7.	AC KUHAR (Bakovci)	9	4	5	117 : 108	279 : 257	8
8.	PAJDAŠJE (Dokležovje)	10	4	6	121 : 129	287 : 307	8
9.	BAR TIFFANY (Črenšovci)	9	4	5	105 : 120	260 : 282	8
10.	BABILONCI (Radomerje)	9	4	5	101 : 124	260 : 297	8
11.	DON MATIJA (Bogojina)	9	3	6	94 : 131	248 : 305	6
12.	KOCKA BAR (Renkovci)	9	3	6	87 : 138	221 : 310	6
13.	VIKTORIJA (Filovci)	9	2	7	75 : 150	211 : 340	4
14.	MOKOŠ (Bakovci)	9	1	8	72 : 153	202 : 336	2
15.	PUPA BAR 2 (Ljutomer)	10	1	9	84 : 166	238 : 379	2

Matjaž Györek

8. Občinski turnir v pikadu

Najboljše v ženski konkurenci

V vaškem domu Ižakovci je bil v soboto, 06.12. 2014, odigran 8. Občinski turnir v pikadu. Udeležilo se ga je 29 igralcev in igralk, ki so se pomerili v kategoriji dvojic ter v moški in ženski konkurenci. Novi občinski prvak je postal Tadej Antonič iz Dokležovja.

Rezultati:

Dvojice 501 Master Out:
1.BOJNEC TOMAŽ in BOJNEC BORUT (oba Lipovci)
2.ANTONIČ TADEJ in TIVADAR ROMAN (oba Dokležovje)
3.ANTOLIN PETER in ŽIŽEK DAMJAN (oba Ižakovci)

Moški 501 Duble Out:
1.ANTONIČ TADEJ (Dokležovje)
2.TIVADAR ROMAN (Dokležovje)
3.DUH DANIEL (Melinci)
4.ŠIMONKA TIBI (Ižakovci)

Ženske 501 Duble Out:
1.TELKEŠ ALENKA (Ižakovci)
2.ŠKAFAR MOJCA (Ižakovci)
3.JEREBIC MONIKA (Ižakovci)
4.HORVAT INES (Dokležovje)

Matjaž

V Beltincih tekli za Adventni tekaški pokal 2014

V nedeljo, 7. decembra 2014, je v športnem parku v Beltincih potekal drugi od serije štirih tekov za Adventni tekaški pokal 2014. Prireditve, ki je potekala v organizaciji Športne zveze Beltinci, Občine Beltinci in Društva LABDA Beltinci, se je kljub deževnemu in hladnemu vremenu udeležilo okrog 80 tekačev.

Pionirji in pionirke so tekli na progah, dolgih od 300 do 1200 m, članice so tekle na 4,4 km in člani na 6,6 km progi. Pri članicah se je zmage veselila Mateja Pokrivač (AD Štajerska), druga je bila Tina Česnik (AK Velenje), tretja pa Beltinčanka Katja Baša (Jani team Murska Sobota). V moški konkurenci je zmagal Aleš Zver (Odranci), drugi je bil Dejan Preindl (Prevozi bolnikov Bratonci), tretji pa Tadej Verbošt (AK Poljane). Pri pionirkah in pionirjih so prva mesta osvojili Živa Bračič (AK Velenje), Nea Meh (AK Velenje), Lucija Potnik (KAK Radlje ob Dravi), Luka Kuzma (AK Velenje), Dominik Šlemer (AK Kovačevci) in Max Luka Fartelj (AK Panvita).

Za tek se navdošuje vedno več mladih

Ob zaključku sta beltinski župan Milan Kerman in predsednik ŠZ Beltinci Andrej Pozderec najboljšim podelila pokale, medalje in priznanja.

Andrej Pozderec
Predsednik ŠZ Beltinci

Zahvala

Sem Klavdija Soos, mama otroka s posebnimi potrebami. Moja hčerka Larisa je stara 14 let in obiskuje OŠ IV v Murski Soboti.
Od drugega leta starosti ima epilepsijo in mitohondrijsko citopatijo. Bolezen je vplivala na zaostanek v celotnem razvoju. Larisa ima pogoste epileptične napade, vsak dan od 6 do 8-krat, tudi med spanjem. V Sloveniji so zdravniki izčrpali vse možnosti zdravljenja in nas napotili v tujino, v Francijo.
Lansko leto smo bili z Lariso 4 dni v Parizu, kjer je imela preglede. Ker ne razumem francosko, sem nujno potrebovala prevajalko. To je bila gospa Vali Tretnjak, upokojena nevropsihologinja iz Ljubljane, ki se je sama ponudila, da gre z nami pod pogojem, da ji stroške krijemo sami. Zdravniki so opravili preiskave in nas dali na čakalno listo za nujno operacijo, ki je potekala v Franciji.
18. 7. 2014 smo dobili datum nujne operacije, ki je bila 28. 7. 2014 v Parizu. ZZZS nam je kril stroške operacije in bivanja v bolnišnici. Ostale stroške smo morali plačati sami. Stroški za letalske karte, prenočišče in hrano za 3 osebe in za 10 dni so bili za našo družino previsok zalogaj, saj je zaposlen samo moj partner.
Operacijo je Larisa uspešno prestala, ampak ni uspela tako, kakor so obljubili kirurgi. Sedaj čakamo na kontrolo, ki bo lahko tudi pri nas, če se zdravniki tako odločijo.
Zahvaljujem se sosedi Andreji Žalig Ficko in Emiliji Kavaš, ki sta nam pomagali zbrati denar. Zahvaljujem se sosedom, prijateljem in znancem ter donatorjem za finančna sredstva: Škofijski Karitas Murska Sobota, Gostilni pri Slavi, Gostilni Olaj, društvu Potač, podjetju Aluvar Gančani, Občini Beltinci in PGD Gančani.
Zelo smo vam hvaležni.

Klavdija Soos z družino

Zahvala

Jesenske poplave in dvig podtalnice so prizadele mnoge Prekmurce. Da smo najbolj prizadetim priskočili na pomoč, je samoumevno, saj je to značilnost Slovencev. Naši regiji je pomagal tudi Rdeči križ Slovenije. Kot aktivistka Rdečega križa sem obiskala najbolj prizadete, ki so tudi dobili ocenjeno pomoč. Vem, vsak, ki je dobil pomoč, je zanjo hvaležen, toda le redki svojo hvaležnost izkažejo tako lepo, kot jo je g. Vili Pogačnik iz Bratoncev 140 B. Pa naj vam predstavim njegovo zahvalo.
» Pozdravljeni ! 19. 9. 2014, ko komaj čakaš na svoj prvi dan letnega dopusta, nas je doletela katastofalna poplava. Dvignila se je podtalnica in nam zalila vse spodnje prostore, obe otroški sobi, sobo za goste, kopalnico – v bistvu vse, v kar smo vlagali vsa štiri leta, odkar smo se preselili v te lepe kraje. Žal narava ne pozna ne dopusta ne kraja in nam kroji usodo po svoje, tudi v tej finančni krizi. Enostavno bi lahko obupal, zgubil voljo do življenja, ampak v teh krajih ne. Tu so ljudje še vedno prijazni in dobrosrčni. Odziv krajanov in sosedov je bil neverjeten. Vsak posebej in vsi skupaj so pomagali, kakor je bilo v njihovi moči. Najbolj pa smo bili presenečeni, ko sta nas obiskali aktivistki Rdečega križa Slovenije, ki sta si ogledali poplavljene prostore in ocenili škodo. Ničesar nista obljubljali, toda čez nekaj dni smo dobili nakazilo, s katerim smo lažje premostili našo tragedijo. Zato se želim še enkrat v svojem in v imenu svoje družine zahvaliti za vso pomoč, ki smo je bili deležni. Srčno si želim, da se kaj takega ne bi nikoli več zgodilo, ne meni ne nikomur na svetu.
Hvala vsem! »

Družina Pogačnik iz Bratoncev

Adamček, Adamček se s spanja zbudi,
ko Evco zagleda, se ji nasmeji.
Evca ga vpraša: "O, kam bova šla?"

Za rokco jo prime, jo v senco pelja,
po vrtu sta hodila, po vrtu sta šla.

Pa kača peklenska na drevesu je bla.
"Zakaj pa ne jesta tega sadu,
saj bosta vsa enaka Bogu?"

Evca sadež utrga, ga Adamčku da,
tako sta grešila cigančka oba.

Za vas izbrala Marica Horvat, po pripovedovanju moje nove srčne prijateljice Justi iz Izole.
To je deklamirala leta 1937, ko je bila stara 9 let in še sedaj zna vse na pamet.

Blagoslovitev obnovljenega Peterkovega križa v Beltincih

V nedeljo 19. oktobra, je bila blagoslovitev obnovljenega križa, ki ga je leta 1855 postavil znameniti Beltinčan Andrej Peterka, leta 1967 pa obnovil Jožef Jerebic. Križ so ponovno obnovili leta 2008, a so železni križ na betonski podlagi vandali pred dvema letoma polomili, se nad razpelom znesli in ga odvrgli. Domačini so križ shranili, ga letos dali popraviti in ga namestili na svoje mesto. Uredili so tudi njegovo okolico, za katero danes skrbi domačin Franc Novak, ki se je skupaj s Silvom Škafarjem prvi zavzel za ureditev poškodovanega znamenja. Za obnovo so med prebivalci v dolnjem delu Beltincev začeli z zbiranjem donacij. Z denarjem, ki je ostal od doniranih sredstev, so pogostili zbrane, ki so prišli na blagoslovitev, teh pa na sončno nedeljo ni bilo malo. Križ je blagoslovil beltinski župnik Alojz Benkovič, ob njem pa je bil tudi bogoslovec in domačin Aljaž Baša. Ob križu je župnik izjavil: »Ta križ je prestal marsikaj: obe svetovni vojni, komunizem, samo svobode ne.

Peterkov križ je s pomočjo domačinov in donatorjev spet zablestel v polnem sijaju

Nekomu je bil v napoto…« Nekaj pesmi je zapel beltinski cerkveni pevski zbor. Zadovoljstvo, da je križ ponovno postavljen, je veliko. Krajani in drugi, ki hodijo mimo starega Peterkovega križa, imajo do njega posebno spoštovanje. Že njihovi predniki so se pri njem ustavljali, puščali rože in zmolili, ko so odhajali na polje.

Bojan Zadravec

Jela in športni dan

Videti je bilo kot ples snežink, ki so rahlo poplesavale v zraku. Bil je to bleščeč sneg. Otroci so občudovali snežinke, ki so belile strehe, hiše, breze, smreke, ceste… Veselili so se zime, zapadlo je že kar nekaj centimetrov snega. Zimska idila se jim je zdela kot v pravljici.

Razred je bil videti prazen, saj so bili vsi otroci pri oknu in so se radostili prvega snega.

Učiteljice, ki je vstopila v razred, sploh niso opazili. Na tablo jim je z velikimi črkami zapisala: OBVESTILO. Jutri bo športni dan. Sankali se bomo na robu vasi ob vaški mlaki. Smučali bomo na vaškem hribčku. Dobimo se ob 8. uri. Obvezne sanke ali smučke! Pred šolo bomo naredili snežake.

»Tako, da vsi pridete jutri,« jim je zabičala učiteljica.

JELA je morala glasno prebrati obvestilo, za njo ga je še enkrat prebrala učiteljica.

Vsi so v en glas zakričali: «JU-HU-HU, športni dan! HURA za nas!«

Sneg je padal cel dan, bilo ga je ravno dovolj za sankanje, smučanje, še led za drsanje se je dalo najti na mlaki.

Zjutraj se je JELA vsa navdušena s sankami odpravila v šolo, kjer se je pridružila skupini sošolcev.

Nekaj fantov in tri deklice so bili v skupini za smučanje. Ti so imeli za vodjo učitelja športne vzgoje.

Sošolka Liza ni imela ne sank ne smuči. Bila je bolj plaha in redkobesedna in vsi so se je malo izogibali. Ko jo je JELA opazovala, se ji je zasmilila. Stopila je do nje in jo prijazno ogovorila: »Liza, vidim, da nimaš sank ali smuči. Tu imaš moje sanke in pojdi k skupini za sankanje.«

Videlo se je, da jo je razveselila, lička so se ji razlezla od zadovoljstva.

Nekaj šolarjev je ostalo pred šolo, med njimi tudi JELA. Njihova naloga je bila narediti snežake in to čim večje.

»Zdaj pa na delo,« jim je zapovedala učiteljica. «Postaviti morate snežake, ki bodo čuvali našo šolo. Na koncu bomo izbrali najlepšega, pravzaprav bo to že nagrada. Ker vas je dokaj malo, se sami razdelite v skupine.«

Otroci so naredili dve skupini: v eni so bili dečki, v drugi deklice. Vendar so si takoj premislili, stopili skupaj in postavili enega zelo velikega snežaka - in to tik pred šolo. Bil je zelo zelo lep, še lonec je imel na glavi in metlo v rokah, videti je bil kot pravi mož.

Nekaj dni je celo dobro čuval šolo, potem pa je posijalo toplo sonce, malo za tem je padal dež in tako je sneženi mož skopnel.

OTROK mora imeti čut do sošolcev! Prizadevajmo si za to!

Gabrijela Sečkar

Zgodbica z vzgojnim sporočilom je v knjigi: SEČKAR, Gabrijela: Čisto posebna JELA in njene prigode, 2014

Usoda vojaka iz prve svetovne vojne

Izmed vseh večjih evropskih držav pred prvo svetovno vojno je bila Avstro-Ogrska edina, ki je Židom omogočala neovirano napredovanje po častniški lestvici, tudi do najvišjih položajev. Kljub temu, da so Židje predstavljali le okoli 5 % celotnega prebivalstva Avstro-Ogrske, pa so židovski častniki predstavljali skoraj 18 % rezervnega častniškega zbora. Uradno niso obstajali nobeni predpisi, ki bi diskriminirali častnike glede na veroizpoved, vendar so Židje doživljali osebne diskriminacije s strani skoraj popolnoma krščanskega aktivnega častniškega zbora.

Med prvo svetovno vojno je bilo v avstro-ogrski armadi kar 300.000 židovskih vojakov, tudi iz Prekmurja.

Samuel Pollak je bil rojen leta 1881 v Odrancih. Ker so mu starši že zgodaj umrli, mama že, ko je bil star 6 let, je odraščal pri svojih dveh sestrah, najprej pri Matildi, potem pa v Črenšovcih pri Fani, znani gostilničarki. Samuel se je 28. januarja leta 1908 poročil z Etelko Bader iz Dokležovja. Zaživela sta na njenem domu, se ukvarjala s trgovino, imela gostilno in mesnico. Devet mesecev po poroki se jima je rodil sin Aladar, leta 1910 Rudolf, leta 1912 Oskar in leta 1913 Bela. Živeli so v miru in v dobrih odnosih z ostalim prebivalstvom. Potem je prišlo leto 1914 in tako kot mnogi drugi Prekmurci, je bil tudi Samuel vpoklican na bojišče prve svetovne vojne. Od tam je pisal svoji ženi in sinovom o trpljenju na fronti, omenil je tudi to, da je postal častnik in poslal svojo fotografijo (objavljena). Etelka mu je kmalu po tem, ko je odšel v vojsko, z žalostjo pisala, da je umrl sin Oskar. Da bi bilo možu na fronti lažje, mu je pogosto pisala pisma. S konjsko vprego se je tako s tremi sinovi odpeljala v Ljutomer na osebno fotografiranje k fotografu Romanu Röcku. Na fotografiji Etelka v naročju drži Beleka, levo je Aladar, desno Rudek. Poslala jo je možu na bojišče, da bi lažje premagoval agonijo velikih spopadov. Po štirih letih Velike vojne se je Samu vrnil domov. Da bi ženo razveselil, ji je med potjo kupil zlato zapestnico z biseri, za otroke pa bonbone. Svet pa je sklenil, da nikoli več! Vojne seveda. Povojni bedi ni bilo konca in leta 1919 so boljševistični in revolucionarno nastrojeni domačini izropali Pollakovo domačijo in gospodarske dele. Kmalu je zaradi otroške bolezni umrl prvorojenec Aladar. Žalost brez para. Imetje v Dokležovju so prodali in se preselili v Mursko Soboto, v Zvezno ulico. Tam se je Pollakovima rodila hčerka, ki sta jo poimenovala Terezija, tako je bilo ime Samuelovi pokojni materi. Med obema vojnama je Pollak družino preživljal s prevozništvom in kmetijstvom. Bil je zadovoljen in ljudje so ga spoštovali. Ob petkih zvečer je zahajal v »židovski tempelj« (v sinagogo), kjer je z drugimi moškimi, moralo jih je biti 10, počastil *shabat.* Svoje otroke je dal izšolati, poskrbel za njihovo prihodnost, ne da bi slutil, kako tragično se bo vse končalo.

V prvi svetovni vojni se je boril za Avstro-Ogrsko in kot njeno zaveznico tudi za Nemčijo. Prav ta je njega in njegove družinske člane aprila 1944 poslala v Auschwitz, kjer so bili maja 1944 zaplinjeni - on, žena, 6-letni vnuk Vladek, snaha, sestri in drugo sorodstvo. Preživela sta sinova Rudi in Bela ter hči Teruška, ki so se včakali častitljivih let v Izraelu. Tudi oni so že pokojni.

Kako se je usoda poigrala s Samuelom, vojakom prve vojne, se danes spominja le še njegova vnukinja Dalia Klein iz izraelskega cvetočega mesta Rehovot. Na židovske vojake v prvi svetovni vojni danes spominjajo nagrobniki, osebne fotografije, fotografije lesenih sinagog in zanimive – tako srečne, a večino tragične življenjske zgodbe.

Veliko odlikovanih avstro-ogrskih veteranov je namreč končalo svojo življenjsko pot v nacističnih koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno.

Ena izmed redkih ohranjenih fotografij židovskega vojaka iz prve svetovne vojne je ta, ki jo je Samuel Pollak poslal domov v Dokležovje

Dokležovska Etelka s sinovi med prvo svetovno vojno

Bojan Zadravec

Kmet in osel

Vir: http://mirpek.ucoz.net/publ/40-1-0-10

Živela sta kmet in njegov osel - oba stara in željna počitka zaradi življenjskih izkušenj, ki so jima zdebelile kožo. Nekega dne je star, napol slep in nič kaj preveč pameten osel padel v star, zapuščen vodnjak. Žival, ujeta v mokri pasti, je bridko jokala v tisti luknji. Kmet pa ni vedel, kaj naj stori. Vodnjak je bil star in neuporaben in osel prav tako. Pa se je domislil: odšel je k sosedom in zaprosil za pomoč. Domislil se je namreč izjemne rešitve. Z eno samcato potezo bo rešil dva stara problema. Odločil se je, da bo zasul vodnjak. In to kar z oslom vred. Ni se mu splačalo stare živali vleči iz mokre pasti. Sosedje so radi prišli pomagat človeku, ki je imel težave. Prijeli so za lopate in začeli metati zemljo v star vodnjak. Žival je še bolj tulila in z grozo v srcu milo v svojem oslovskem jeziku prosila za usmiljenje. Pa ga ni bilo. Potem je utihnila, čeprav so ljudje še vedno metali zemljo nanjo. Kmet je radovedno pogledal v stari vodnjak in ostrmel. Vsakič, ko je na osla padla gruda, ki so jo ljudje metali nanj, je žival to zemljo preprosto stresla iz sebe in stopila nanjo. Tako si je počasi utirala pot na svobodo. Kmalu so vsi presenečeni opazovali osla, ki je izstopil iz starega vodnjaka. Življenje bo metalo na vas vse vrste zemlje, od mehke, trde, do blatne, črne. Uporabite zvijačo in preprosto stresite s sebe vse te smeti in stopite nanje tako, kot je to storil stari osel. Vsaka od vaših težav je samo stopnica gor, v višave. Iz najglobljih lukenj in pasti se lahko rešimo le, če se ne predamo in če poiščemo rešitev. Drugi nam ne bodo pomagali, vsak od njih bo na nas metal samo še več zemlje. Naučiti se moramo aktivirati svojo moč in sami poiskati svojo rešitev.

Vedno, ko boste to počeli, se spomnite na starega osla in na njegovih pet pravil, ki nam ponujajo rešitev:

1. Osvobodi svoje srce sovraštva.
2. Osvobodi svoj um skrbi.
3. Naj bo tvoje življenje čim bolj preprosto.
4. Daruj, ne da bi v zameno kaj pričakoval.
5. Ljubi več in... otresaj s sebe zemljo, kajti v tem življenju moraš postati rešitev in ne več biti problem.

Nauk zgodbe?

Osel se je domislil genialne rešitve zato, ker njegovega uma niso zapolnjevale sovražne misli do kmeta, ki mu ni pomagal. Ni se spominjal dogodkov, ko je kmetu sam pomagal, ker je to takrat pač delal brez potrebe, da bi mu kmet moral v zameno kaj vrniti. Prav tako ni igral vloge žrtve, torej v sebi ni imel misli, ki bi mu jemale pozornost in moč, ko bi jokal nad svojo zlo usodo. Bil je pač samo navaden in preprost osel in kot tak je razumel, da so zemljo metali ljudje samo zato, da bi potem on pač stopil nanjo in se rešil. Zato se je zemlje razveselil in jo razumel kot priložnost, da prileze na vrh, na svetlobo.

Za Vas izbrala, Lilijana Bežan

Tradicionalni slovenski zajtrk tekne vsem generacijam...

... tudi osnovnošolcem

Pohodniki DU Beltinci na 5. ohodu proti Raščiškemu gozdu

Evropsko prvenstvo v karateju - London 2014,
z leve Aslan in Fiona Zečiri ter Nisa, Niko in Romana Kocet

Božočkov škratek je od otrok sprejel pisma za Božička

Zakonca Sraka, člana KUD Števan Kühar Bratonci
na državnem srečanju pevcev ljudskih pesmi
in godcev ljudskih viž

